

QARABAĞ

AZƏRBAYCANDIR

İlham

"SƏS" qəzeti mənim üçün ən əziz qəzəldir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 120 (6320) 9 iyul 2021-ci il Qiyməti 40 qəpik

"Əlinə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Texnologiya bizə nə qazandırır və bizdən nəyi alır?

Texnologiya daim özünü yeniləyir və inkişaf edir. Bu sabit deyil. Buna görə hər keçən gün yeni bir texnoloji inkişafı qarşılaşmaq mümkündür. Bu inkişaf lar insanın həyatına təsir...

Bax 5

Daha 2 erməni əsgərinin cəsədi tapılıb

Bax 4

İyulun 8-də Füzuli və Cəbrail istiqamətində aparılan əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində iki erməni hərbiçinin qalıqları aşkar edilib. SİA Ermənistanə məxsus armenianreport.com saytında yayımlanan məlumata istinadən xəbər verir ki, bu barədə ölkənin Daxili İşlər Nazirliyinin...

Ən "etibarlı və sədaqətli müttəfiqə" edilən "xəyanət"

Bax 14

Müxtəlif etnosların və millətlərin dostluq, qardaşlıq məkanı

Bax 12

Zəfər yolu - şəhidlərimizin qanı ilə yazıldığı şanlı tariximizin şahidi!

Prezident İlham Əliyev:
"Şuşasız bizim işimiz yarımçıq olar"

Bax 2

Abdurrahman Uzun:
"İşğaldan azad edilmiş ərazilərə investisiya yatırınlar çox olacaq"

Bax 7

Dmitri Peskov: "Azərbaycan tərəfi ilə əlaqələr daimi əsasda davam edir"

Qarabağ üzrə üçtərəfli bəyannatların icrası mühüm və alternativsizdir. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə jurnalistlərə Rusiya Prezidentinin mətbuat...

Bax 4

"Mətbuat xidmətindən soruşdum məni dostluqdan sildi"

Bax 10

Fransada ermənilərin törətdiyi cinayətləri ört-basdır etməyə çalışan mer kimdir?

Ermənilər tərəfindən irqi, afrofobiya zəminində qətl törədildi. Bu qətl çox qərribə bir sükutla əhatə olundu. Qətlə ört-basdır etməyə çalışdılar. Sanki erməni bandası qaradərili adamı öldürə bilər. Fransa siyasi...

Bax 3

Zəfərli günlərimizin müjdəçilərindən olan 30 yaşlı "iki sahil"

Belə bir məşhur deyim var: Dünənimiz bugünümüz üçün tarix, bugünümüz sabahımız üçün stimuldur. Sualınıza cavab olaraq deyə bilərəm ki, arxada qalan illərin hər birində qəzetimizin ad günlərini qeyd edərkən yeganə arzumuz işğal altındakı torpaqlarımızın azad edilməsi, bütün ərazilərimizdə Azərbaycanın üçrəngli bayrağının...

Bax 6

Naira Zəqərbəy:
"Ermənilərin böyük hissəsi Xankəndini tərk edirlər"

Bax 7

"Rusiya heç vaxt Azərbaycanla münaqişəyə getməyəcək"

Bax 15

PSJ Sergio Ramosla 2 illik müqavilə imzalayıb

Bax 16

Zəfər yolu - şəhidlərimizin qanı ilə yazdığı şanlı tariximizin şahidi!

Bəli, artıq Şuşa dirçəlir. Şəhərə, onun tarixi-mədəni irsinə və təbiətinə vurulan zərər hesablanır, bərpa işlərinə başlanılıb. İlk işlərə şəhərin minalardan təmizlənməsi və yolların çəkilməsi ilə başlandı. Prezidentin sərəncamı ilə Şuşanın düşməndən azad edilməsinin mənəvi rəmzi olan “Zəfər yolu”nun inşasına start verildi.

Başlanğıcını Hacıqabul-Mincivan-Zəngəzur dəhlizi magistral avtomobil yolundan götürən 101 kilometrlik “Zəfər yolu” Qarabağın tacı olan Şuşa şəhərinə qədər uzanır və hazırda işlər davam edir. Azad edilən ərazilərdə Prezidentin xüsusi nümayəndəlik institutunun formalaşması istiqamətində ilk təyinat da məhz Şuşa şəhərinə oldu. Bu, Qafqazın mədəniyyət mərkəzi hesab edilən şəhərin hərbi-strateji önəmindən xəbər verir. “Şuşasız bizim işimiz yarımçıq olar”, deyən Ali Baş Komandanın Şuşaya yolu bax belə başladı.

Qələbədən sonra Prezidentin Şuşaya səfəri intensiv hal aldı. Səfərlər çərçivəsində erməni vandallığına məruz qalan abidələr bərpa edilməyə başladı. Ali Baş Komandan xalqımızın milli bayramı olan Novruzı məhz Şuşada qarşıladı. Dövlət başçısı builki bayram təbrikinə Şuşada “Çıdır düzü”ndə etməklə bizə təkə məkanın fərqi ni deyil, həm də gücümüzü göstərdi. Azərbaycanın qələbəsinin mahiyyətini hiss etdirdi. Tonqalın məhz Şuşada yandırılması tarixi ədalətin bərpa edilməsidir. Qalib ölkənin vətəndaşları kimi bu işqlarınizi Qarabağda yandırdı. Bayram tonqalımızı Şuşada - “Çıdır düzü”ndə qaladıq. Biz Şuşaya bax belə qayıdırıq. Uzun illər düşmən əsarətində qalan Şuşadan Azərbaycanın irsini silmək mümkün olmadı. Alınmaz qala dağıntılara məruz qalsa da, yenidən öz sahiblərinə qayıtdı.

Onun ardınca Prezident bu il Şuşada “Xarı bülbül” festivalı və “Vaqif poeziya günləri”nin keçirilməsi ilə bağlı göstəriş verdi, Şuşa şəhərini Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı elan etdi. Ən böyük tarixi hadisə isə Şuşa Bəyannaməsi oldu. Bu “Zəfər yolu” ilə Şuşada Ulu Öndər Heydər Əliyevin “Bir millət, iki dövlət” kəlamı sadəcə olaraq, kəlam deyil, bu, gerçək olaraq reallaşdırıldı. İlk dəfə bu yola qalib torpağa “Zəfər yolu” ilə səfr edən Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan tərəfindən imzalanmış Şuşa Bəyannaməsi ilə zirvə mərhələsinə qədəm qoydu. Dövlət başçımızın dedi ki: “Ancaq ilk dəfə Qarabağ torpağında, Şuşada biz bir yerdəyik. Bu səfərin tarixi əhəmiyyəti var”.

Qarabağa aparan Zəfər yolu

Şuşanın düşməndən azad edilməsinin mənəvi rəmzi olan “Zəfər yolu”nun dövlətimizin başçısının

Prezident İlham Əliyev: “Şuşasız bizim işimiz yarımçıq olar”

tapşırıq və sərəncamına əsasən, Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi tərəfindən genişləndirilərək inşası davam etdirilir. Agentliyin məlumatına görə, təməli qoyulmuş “Zəfər yolu” cəmi 2 ay ərzində genişləndirildi. Qısa müddət ərzində görülmüş işlər nəticəsində yol boyunca gediş-gəliş təmin olunub.

Dövlətimizin başçısının tapşırığına əsasən, uzunluğu 101 kilometr təşkil edən “Zəfər yolu” Qarabağın inkişaf planı nəzərə alınmaqla 2 hərəkət zolaqlı olmaqla ikinci texniki dərəcəyə uyğun inşa edilir. Başlanğıcını Hacıqabul-Mincivan-Zəngəzur dəhlizi magistral avtomobil yolundan götürməklə “Zəfər yolu” Qarabağımızın tacı

olan Şuşa şəhərinə qədər uzanır. Hazırda yolboyu genişmiqyaslı tikinti işləri icra edilir. “Zəfər yolu”na cəlb olunmuş xüsusi texnikaların çevik hərəkətinin təmin olunması məqsədilə yol çiyinlərinin minalardan və partlamamış hərbi sursatlardan təmizlənməsi və bununla asfalt-beton örtüyünün döşənməsi

km-lik hissədə isə torpaq və asfalt-beton işləri başa çatdırılıb. Eyni zamanda 51-76-cı km-lik hissədə qazma işləri tamamlanıb, yol boyu əks dolğu işləri aparılmaqla kipləşdirmə işləri görülür, bəzi hissələrdə yol əsasının alt layının tikintisinə də başlanılıb və paralel olaraq asfaltlanma işləri icra olunur. Bunun üçün tikinti ərazisinə lazımı sayda qüvvə cəlb edilib. Yolun bəzi çətin relyefə malik qayalıq ərazilərdən keçən hissələrində layihə eninin alınması üçün dağların partladılması üsulu ilə yeni yol yatağı inşa edilir. Yeni inşa edilən yol boyunca layihəyə uyğun suların ötürülməsini təmin etmək məqsədilə dairəvi boru və düzbucaqlı su keçidləri, həmçinin zəruri olan yerlərdə 3 yeni avtomobil körpüsünün inşası da davam etdirilir. Körpülərin uzunluqları 33, 99 və 75 metr olmaqla yolun 0.6-cı,

Bir sözlə, yaranan realıq və mövcud mənzərə göstərir ki, düşmən dağıdıcı, biz isə qurucu xislətlə maliklik. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə tezliklə Şuşa da, Qarabağ da dirçəldilərək dünyanın ən səfalı, gözəlməli və görməli yerlərindən biri kimi həm xalqımızın, həm də turistlərin istifadəsinə veriləcək.

Bəli, Ermənistanı diz çökdürən müharibənin qalibi Azərbaycan işğaldan azad olunmuş bütün şəhər və rayonlarını, kənd və qəsəbələrini yenidən quracaq. Ermənistan isə tarixi boyu Azərbaycanın dəmir yumruğunun ağrısını hiss edəcək. Və şəhidlərimizin qanı ilə yazdığı şanlı tarixin şahidi olan “Zəfər” yolunun açılması, həmin yolla əhalinin yenidən doğma yurda qayıtması - Qarabağa Böyük qayıdışı olacaq. Elliklə bütün yollarımız uğurlu, çatacağımız bütün məkanlar abad olsun! Qarabağ Azərbaycandır!

RƏFİQƏ HÜSEYNOVA

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikasının diplomatik xidmət orqanları əməkdaşlarının təltif edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikasının diplomatik xidmət orqanları əməkdaşlarına diplomatik rütbələrin verilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanda dini qurumlarla maliyyə yardımı göstərilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

26-cı və 57-ci km-lik hissələrində layihələndirilib. Bununla da bu avtomobil yolu ilə rahat gediş-gəliş təmin olunacaq. Artıq layihənin 52-ci km-də, Böyük Tağlar ərazisində yeni körpünün inşa dayaqları inşa edilib.

Tikintinin qısa müddət ərzində icra edilməsini təmin etmək məqsədilə ərazidə yeni düşərgə inşa edilib. Düşərgədə asfalt-beton zavodu, maşın-mexanizmlərin saxlanması və xidməti üçün xüsusi ərazi, həmçinin işçilər üçün hər bir şəraiti olan ofis, yeməxana və dincəlmək üçün yerlər qurulub.

Qeyd edilən proseslərin həyata keçirilməsi ilə cari ilin sentyabr ayınadək yolun tam olaraq 2 hərəkət zolağı enində asfaltlanaraq istifadəyə verilməsi planlaşdırılır.

İlham Əliyev: “Azərbaycan və Türkiyə layiqli gələcəyin qurulması naminə inamla birgə addımlayır”

Prezident İlham Əliyev XXIV Avrasiya İqtisadi Zirvə Toplantısının iştirakçılarına müraciət ünvanlayıb. Müraciətdə deyilir: **Hörmətli sammit iştirakçıları!**

Sizi səmimi qəlbədən salamlayıram və “Mərmərə Qrupu” Strateji və Sosial Araşdırmalar Vəqfinin təşkilatçılığı ilə gerçəkləşdirilən növbəti Avrasiya İqtisadi Zirvə Toplantısının öz işinə başlaması münasibətilə təbrik edirəm.

Avrasiya iqtisadi zirvə toplantıları uzun illərdir uğurla sülh və dialoqu təşviq edir, qloballaşma dövründə yeni çağırışların müzakirə edildiyi bir platforma kimi Avrasiya regionunda əməkdaşlığın inkişafına hər zaman dəyərli töhfələr verir. Bilki sammit “İnsanlık daha iyisini hak ediyor” (Bəşəriyyət daha yaxşısına layiqdir) devizi altında keçirilir və bunun da böyük rəmzi mənası var. Bəşəriyyətin rifahı, global miqyasda bütün maraqların və siyasətlərin mərkəzində insan amilinin dayanması, insanların layiq olduğu bir dünyada yaşaması üçün bu gün hər birimiz məsuliyyət daşıyıq. Pandemiya ilə bərabər dünyamız hazırda iqlim dəyişikliyindən irəli gələn çağırışlar, global təhlükəsizliyə təhdid yaradan bir sıra risklərlə üz-üzədir. Bütün bu problemlər qlobaldır və onların həlli də yalnız global əməkdaşlıqla mümkündür. İnsanlığı təhdid edən problemlər üzərində birgə çalışma, ədalətin təmini, regional əməkdaşlıq, bərabərsizliyin aradan qaldırılması yeni geosiyasi nizamın da başlıca şərtidir.

Azərbaycan Cənubi Qafqazda geosiyasi və geoiqtisadi reallığı köklü surətdə

dəyişməklə əməkdaşlığa, sülhə, regional və global miqyasda dayanıqlı təhlükəsizlik sisteminin yaradılmasına istiqamətlanmış strateji kurs həyata keçirir. İnsanlıq əleyhinə törədilmiş cinayətlərə, işğalla son qoyan və regionda böyük inkişafa yol açan bu prosesdə qardaş Türkiyə bizə hər zaman yüksək dəstək verdi. Vətən müharibəsində qələbəmiz və hazırkı proseslər Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığının, sarsılmaz birliyinin nailiyyətləridir. Ən önəmli isə hər iki ölkənin özü üçün bir dəyər çevirdiyi ədalət və inkişafın qələbəsidir. Yeni geosiyasi reallığın ən böyük təntənəsi isə Şuşa Bəyannaməsidir. Bu tarixi sənəd Azərbaycanla Türkiyə arasında qardaşlıq, dostluq, tərəfdaşlıq münasibətlərini müttəfiqlik statusunda rəsmiləşdirdi. Bu təhlükəsizlik və sül-

hə yüksək zəmanət sənədi Cənubi Qafqaz daxil olmaqla bütövlükdə Avrasiya üçün strateji əhəmiyyət daşıyır. Azərbaycan və Türkiyə regionun resurslar, kommunikasiya və logistika potensialından səmərəli istifadəyə imkan yaradan, hər kəs üçün faydalı, fərvan, layiqli gələcəyin qurulması naminə inamla birgə addımlayır. Ölkələrimizin enerji təhlükəsizliyinin təminatındakı global rol da Avrasiyada davamlı əməkdaşlıq və xalqların rifahı üçün möhkəm təməl olaraq qalacaqdır.

İnanıram ki, bu toplantıda aparacağınız müzakirələr bəşəriyyətin rifahı naminə əməkdaşlıq üçün yeni perspektivlərin müəyyənəlməsində faydalı olacaqdır.

Zirvə Toplantısının işinə uğurlar arzulayıram.

Prezident Administrasiyasının rəhbəri Avropa İttifaqının Qonşuluq və Genişlənmə üzrə Komissarı ilə görüşüb

İyulun 8-də Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının rəhbəri Samir Nuriyev ölkəmizdə səfərdə olan Avropa İttifaqının Qonşuluq və Genişlənmə üzrə Komissarı Oliver Varhelyi ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında müxtəlif sahələr üzrə əməkdaşlığın uğurla inkişaf etdiyi qeyd olunub, Azərbaycanın Avropa İttifaqının etibarlı tərəfdaşı ol-

duğu bildirilib.

Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında nəqliyyat, yaşıl enerji, rəqəmsal texnologiyalar, elm, təhsil və digər sahələr üzrə əməkdaşlığın inkişaf perspektivlərinə dair fikir mübadiləsi aparılıb. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə minalardan təmizləmə, bərpa və yenidənqurma işlərində Avropa İttifaqının Azərbaycanı dəstəkləməyə hazır olduğu vurğulanıb. Görüşdə TAP layihəsinin əhəmiyyəti qeyd olunaraq, Avropa İttifaqının enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında Azərbaycanın mühüm rol oynadığı bildirilib.

Ermənilər tərəfindən irqi, afrofobiya zəminində qətl törədildi. Bu qətl çox qəribə bir sü-kutla əhatə olundu. Qətlə ört-basdır etməyə çalışdılar. Sanki erməni bandası qaradərili adamı öldürə bilər. Fransa siyasi sinfi isə bu qətlə susur. Bir anlıq bunun əksini təsəvvür edək. Əgər qaradərili insan kimisə qətlə yetirsə idi, immiqrasiya haqqında bitməz-tükənməz “ekstravaqant” bəyanatlar səsləndirilirdi.

Fransa kimi ölkədə soyqırımı qurbanı olduqlarını iddia edən ermənilər dərisinin rənginə görə insanı öldürür və bu heç kimi narahat etmir, heç kimi reaksiya vermir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirləri Fransada Qara Afrika Müdafiəsi Liqasının (LDNA) prezidenti Equnçi Behanzin (Egountchi Behanzin) Sənt-Etyen şəhərində bir qrup erməninin qəddarlıqla qətlə yetirdiyi qambiyalı gənc- Yussufa haqqında “Musulmanenfrance” portalına müsahibəsində deyib. Cari il mayın 26-da 28, 32 və 62 yaşlı üç erməni tərəfindən amansızlıqla, görünməmiş zorakılıqla qətlə yetirilən Yussufa haqqında məlumat verərək, həmin ermənilərin “silahla kollektiv qətlə yetirmə” ittihamı ilə mühakimə olunduğunu deyib.

LDNA-nın prezidenti vurğulayıb ki, ermənilərin törətdiyi qətlin irqçi mahiyyəti hələ prokurorluq tərəfindən bu günə qədər təsdiqlənməyib. Ancaq yerli sakinlərin sosial şəbəkələrdə paylaşdığı videolarda erməni təcavüzkarlar “Çirkli qara!

Çirkli zənci! Səni qanına qəltan edəcəyik!” dedikləri aydın eşidilir. Həmçinin, təcavüzkar erməni bu təhqirlə kifayətlənməyib, yerdə qanı içində çabalayan qambiyalı gəncin başına təpiklə vurur.

LDNA-nın erməni bandasının törətdiyi bu qətlə cinayəti yaymasa, qambiyalı gəncə görə ədalət tələb etməyə və insanları nümayişə çağırmasa idi, ermənilərin bu cinayət aktı ictimailəşməyəcəkdi. Bəzi qüvvələr, xüsusilə də erməni icması-nın çox olduğu Sənt-Etyen şəhərinin bələdiyyə rəhbəri Qael Perdrio erməni icmasının qətilərə təsirini nəzərə alaraq, ermənilərin bu cinayətini ört-basdır etməyə çalışır və onun irqçi mahiyyətinin söylənilməsinə istəməirdi. Ancaq yüz minlərlə insan nümayiş edərək, ayrı-seçkiliyə etirazlarını bildirib və qambiyalı gəncə bağlı ədalət tələb etdilər.

Equnçi Behanzin diqqətə çatdırıb ki, hətta şəhər bələdiyyə rəhbəri ilə əlaqəsi olan bəzi məmurlar da ermənilərin törətdiyi bu amansız qətlin irqçi, afrofobiya mahiyyətini ört-basdır etməyə çalışıblar. “Sənt-Etyenin bələdiyyə rəhbəri məsələ ilə bağlı Qara Afrika Müdafiə Liqasına (LDNA) söz verməmək üçün göstəriş vermişdi. Bunun səbəbin çox tez başa düşdük. Soyqırımı qurbanı olduqlarını iddia edən ermənilərin irqçi cinayət törətməsi er-

Fransada ermənilərin törətdiyi cinayətləri ört-basdır etməyə çalışan mer kimdir?

mənilərə böyük bir ləkədir. Sənt Etyenin meri isə erməni seçicilərini müdafiə edir. Sənt Etyen regionunda erməni icması güclüdür. Buna görə də bələdiyyə rəhbəri bu qətlin irqçilik, afrofobiya mahiyyətini gizlətməyə, onu içkilil şəxslərin törətdiyi sadə şiddət kimi tanımasına çalışırdı.

Ancaq bir insanı afrofobiya təhqirləri ilə bıçaqlamaq, üstəlik yerdə qan içində olan yaralı insanın başına təpiklə vurmaq, şahidlərin ona kömək göstərməsinə mane olmaq sadə zorakılıqdırsa, onda irqçi cinayət necə olur?

Dünən səfirlə fransız hüquqçularının yanında idik. Ancaq tam sü-kutdur. Yusufanın cəsədi hələ də ailəsinə verilməyib. Cəsədin hələ də ailəyə qaytarılmamasına dair

bəzi şübhələr var.

Fransanın qanununa əsasən sağlığında orqanlarının çıxarılmasını istəməklə bağlı sənəd imzalamasa, fransız dövlətinin bunu avtomatik olaraq etmək hüququ var. Belə bir ehtimal var ki, əgər Yussufanın cəsədi ailəsinə verilməyibsə, deməli onun orqanları götürülüb. Biz cəsədin onun ölkəsinə göndərilməsini tələb edirik. Yussufa müsəlmandır və müsəlmanlarda ölünü ləyaqətlə dəfn etmək çox vacibdir”,-deyə LDNA-nın prezidenti qeyd edib.

Diqqətə çatdırıb ki, afrikalılar heç kimə hücum etmir. Bəzən onları ekstremist olmaqda günahlandırırlar. Ancaq həqiqət həmişə ekstremistdir! Həqiqəti söyləyəndə, həmişə kimlərsə narahat edir.

“Özümüzü müdafiə etməkdə bizə mane olmaq istəsələr, onda gərək bizə qarşı zorakı təcavüz edən icmaları da görsünlər, onlara da zorakı olmamağı öyrətsinlər”, - deyə LDNA-nın prezidenti deyib. Bildirib ki, yerli hakimiyyət qurbanları qurban olduqlarına görə günahlandırır, ancaq qurban qurban olmağı təvəccülə deyil, təcavüzkarlar təcavüzkar olmağı və özlərini qurban kimi qələmə verməyi dayandırmalıdır.

LDNA-nın prezidenti Fransada ayrı-seçkiliyin sürətlə artdığını söyləyib. Qeyd edib ki, Fransa dövləti və siyasi sinfi məsuliyyətini anlamalıdır, ayrı-seçkiliyin artmasına onların da əli var.

İqtisadi rayonların yeni bölgüsü - yeni reallıqlar

İqtisadi rayonlar ilk növbədə ölkə miqyasında təsərrüfatın ixtisaslaşma istiqamətlərinə görə fərqlənən ərazilərdir və yeni reallıq iqtisadi rayonlaşdırma yeni yanaşmanı əsaslandırır. Azərbaycan Respublikası Prezidenti cənab İlham Əliyevin 7 iyul 2021-ci il tarixli Fərmanı ilə iqtisadi rayonların yeni bölgüsü təsdiqlənib və Azərbaycanda iqtisadi rayonların yeni bölgüsü, xüsusən Qarabağın bərpası və inkişafı istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərin səmərəliliyinin artırılmasına hesablanıb.

İndiyə qədər Azərbaycanda 10 iqtisadi rayon mövcud olub və ölkə başçısının Fərmanı ilə iqtisadi rayonların yeni bölgüsü təsdiqlənməklə, iqtisadi rayonların sayı 14-ə çatdırılıb. Çünki Azərbaycan iqtisadiyyatı artıq üç dəfədən çox böyüyüb. Onu da nəzərə almaq lazımdır ki, iqtisadiyyatın regional və sektoral strukturu belə dəyişib və bu məqam özü də iqtisadi rayonların yeni bölgüsünü ləbüd edir. Əlbəttə ki, Qarabağın iqtisadi dövriliyyəyə qayıtması, regional kommunikasiyaların, o cümlədən, Zəngəzur dəhlizinin açılması perspektivi özü də yeni reallıqlar deməkdir. Fərmanda da göstərilirdi ki, bu bölgü Qarabağ bölgəsinin sürətli inkişafına xidmət edir.

Azərbaycan Ordusu Ali Baş Komandanın, cənab Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə torpaqlarımızı işğaldan azad etməklə tarixi ədaləti bərpa etdi və indi Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonunun yaradılması özü də tarixi ədalətin bərpasıdır. Zəngilan, Qubadlı, Cəbrayıl, Laçın və Kəlbəcər rayonlarının Zəngəzur dağ silsiləsi ilə əhatə olunması, Laçın və Kəlbəcərdən Naxçıvana qədər böyük bir ərazini tutan Zəngəzur yaylasının şərq hissəsində yerləşməsi, eyni coğrafi məkanda olması, 1861-ci ildə yaradılmış Zəngəzur qəzasının tərkibində, yeni tarixən birlikdə olması həmin rayonların eyni iqtisadi zonada birləşməsinə əsaslandırır ki, bu, məhz tarixi ədalətin bərpası olduğunu isbatlayır.

Onu da diqqətə çatdırmaq ki, ölkə başçısının 7 iyul 2021-ci il tarixli Fərmanında Qarabağa vahid yanaşma var. Bu yanaşma da ondan ibarətdir ki, dağlıq və aran Qarabağ bir götürülür. Yeni Qarabağ İqtisadi Rayonunun yaradılması özünəməxsus zəngin tariximədən irsə, əsrarəngiz təbiətə malik qədim Qarabağ bölgəsinin bərpası və sürətli inkişafının təmin edilməsi baxımından da vacibdir.

Təbii ki, bütün bunlar ölkədə iqtisadi idarəetmə çevikliyinin təmin olunmasına, insti-

tutsional islahatlar aparılmasına xidmət edəcək. Bu addım iqtisadi rayonlar üzrə planlaşdırma işinin səmərəliliyini xüsusən artıracaq. Beləliklə də, regionların sosial-iqtisadi inkişaf proqramı, eyni zamanda Qarabağın inkişaf strategiyası da iqtisadi rayonların yeni bölgüsünə uyğunlaşdırılacaq. Hazırda işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpası, gələcək inkişafının təmin olunması, zəruri infrastrukturun yaradılması və əhəlinin doğma torpaqlarına qayıdışı istiqamətində genişmiqyaslı tədbirlər həyata keçirilir və belə tədbirlər fonunda iqtisadi rayonların yeni bölgüsü, bir sözlə, tam zamanında atılan addım oldu.

Heç şübhəsiz ki, Azərbaycanın 44 günlük vətən müharibəsində əldə etdiyi zəfərdən sonra formalaşmış yeni şəraitə, yeni reallıqlara uyğun olaraq yeni tələblər ortaya çıxır ki, bu anda iqtisadi rayonların yeni təsnifatı ən uğurlu addım hesab oluna bilər. Çünki, artıq iqtisadi rayonlara həmin reallıqlar və potensiallara uyğun olaraq yanaşmanın həyata keçirilməsi doğru addımdır. Eyni zamanda, işğaldan azad edilən ərazilərimizin istər sənaye, istər turizm, istərsə də aqrar sektorda böyük potensialı var və özünəməxsusdur. Bir sözlə, iqtisadi rayonların yeni bölgüsü Azərbaycanda iqtisadi inkişafın sistemliliyi baxımından ən doğru addımdır və bu da iqtisadi inkişafın daha qısa zamanda formalaşmasına stimül yaradacağı zərər qədər şübhə doğurmur.

Ölkə başçısının 7 iyul 2021-ci il tarixli Fərmanı ilə iqtisadi rayonların yeni bölgüsünü iqtisadçılar, ekspertlər yüksək qiymətləndirirlər. Milli Məclisin deputatı, iqtisadçı ekspert Vüqar Bayramov iqtisadi rayonların təsnifləşdirilməsinin çox vacib addım olduğu qənaətinədir. Məclət vəkili hesab edir ki, iqtisadi rayonların yeni təsnifatı əhəmiyyətli addımdır.

“Azərbaycanda iqtisadi rayonların yeni bölgüsü Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafı, eyni zamanda sistemli şəkildə iqtisadiyyatın idarə edilməsi baxımından çox vacibdir. Nə-

zərə alaq ki, iqtisadi rayonlar təbii ki, həm coğrafi baxımdan fərqlənməklə yanaşı, eyni zamanda potensialına, iqtisadi potensialına uyğun olaraq qiymətləndirilməsinə imkan verir və nəticə etibarilə biz iqtisadi rayonlara artıq həmin rayonun iqtisadi potensialına uyğun olaraq yanaşmanın həyata keçirilməsini müşahidə edirik.” Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında iqtisadçı ekspert, Milli Məclisin deputatı Vüqar Bayramov deyib.

Millət vəkili sözlərinə görə, yeni təsnifat artıq Azərbaycanın 44 günlük vətən müharibəsində əldə etdiyi zəfərdən sonra formalaşmış yeni düzənə, eyni zamanda təbii ki, yeni reallıqlara uyğun olaraq həyata keçirilir.

“İqtisadi rayonların yeni təsnifatı Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafı baxımından, eləcə də rayonlarımızın iqtisadi potensialının genişləndirilməsi baxımından vacibdir. Eyni zamanda nəzərə alaq ki, artıq biz iqtisadi rayonlar sırasında yeni adda, yeni Qarabağ və eləcə də Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarının adlarının daxil edilməsini gördük. Bu həm strateji baxımdan, həm iqtisadi baxımdan, həm də təbii ki, tarixi baxımdan kifayət qədər vacib bir qərardır, əhəmiyyətli bir addımdır. Çünki, nəticə etibarilə, nəzərə alaq ki, əvvəlki təsnifatda Yuxarı Qarabağ və Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonları var idi, amma yeni təsnifatda Qarabağ bölgəsində yerləşən rayonlar Qarabağ İqtisadi Rayonunda təmsil olunacaq. Şərqi Zəngəzur praktik olaraq həmin bölgənin iqtisadi potensialının istifadə edilməsi və genişləndirilməsi baxımından da vacibdir.

Xüsusən nəzərə alaq ki, Qarabağ İqtisadi Rayonunun həm sənaye, həm turizm, həm də aqrar sektorda böyük potensialı var. Şərqi Zəngəzur da həm aqrar sahədə, həm də təbii ehtiyatlar baxımından kifayət qədər böyük potensiala malik olan iqtisadi rayondur. Bu, bölgələrimizin, işğaldan azad olunmuş rayonlarımızın bərpa və yenidən qurulmasını nəzərə alsaq, nəticədə işğaldan azad olunmuş ərazilərimizin, bütövlükdə Qarabağın bərpa və yenidənqurma prosesinin daha sürətli şəkildə həyata keçirilməsi, eyni zamanda iqtisadi inkişafın formalaşmasına daha sistemli, həmçinin dövlət proqramları çərçivəsində yanaşmanın həyata keçirilməsinə imkan verəcək. O baxımdan yeni təsnifat bütövlükdə Qarabağın, işğaldan azad olunmuş ərazilərimizin iqtisadi potensialının daha yaxından istifadə edilməsinə imkan verəcək. Xüsusən nəzərə alaq ki, Şərqi Zəngəzur, Zəngəzur dəhlizi vasitəsilə Naxçıvan Muxtar Respublikasına və qardaş Türkiyəyə çıxış imkanları əldə edəcək və bu da təbii ki, Şərqi Zəngəzur İqtisadi Rayonunun həm də strateji baxımdan, coğrafi baxımdan əhəmiyyətini göstərən faktorlardan biridir. O baxımdan yeni təsnifat Azərbaycanda iqtisadi inkişafın sistemliliyi, dayanıqlığın təmin edilməsi baxımından vacib olmaqla yanaşı, həm də işğaldan azad olunmuş ərazilərimizin iqtisadi potensialının daha yaxından və daha geniş şəkildə istifadəsinə imkan verəcək və bu da, həmin ərazilərimizdə iqtisadi inkişafın daha qısa zamanda formalaşmasına stimül yaradacaq”, deyər Vüqar Bayramov bildirib.

İnam Hacıyev

“Azərbaycan bölgədə pandemiyadan minimum zərərlə çıxan ölkədir”

Bu, mənim Azərbaycana ilk səfərimdir və səfər çərçivəsində münasibətlərimizə yeni təkan verdik. Səfər çərçivəsində keçirdiyim görüşlərdə müzakirə etdiyimiz Azərbaycan hökuməti ilə iqtisadi və investisiya Planı postpandemiya dövründə regiona dəstək göstərmək baxımından çox faydalı olacaq. Bu plan ortaqların fəaliyyətinin nəticəsidir. Region ölkələrinin sosial və iqtisadi cəhətdən daha güclü olması üçün bu plan reallaşdırılacaq və biz bu planla regionda iqtisadi, sosial inkişafa təkan verə biləcəyik.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirləri Azərbaycana səfərini başa vuran Avropa İttifaqının (Aİ) Qonşuluq Siyasəti və Genişlənmə danışıqları üzrə Komissarı Oliver Varhelyi keçirdiyi mətbuat konfransında bildirib.

O deyib: “Azərbaycan bölgədə pandemiyadan minimum zərərlə çıxan ölkədir. Azərbaycan iqtisadi cəhətdən inkişaf etmiş və güclü ölkədir. Ona görə də biz əsas diqqəti iqtisadi və sosial sahələrə yönəltmişik. Bununla yanaşı, digər sahələrdə də əməkdaşlığı möhkəmləndirmək niyyətindəyik”.

Ələt Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanında olduğunu bildiren Oliver Varhelyi deyib ki, bu liman Şərq-Qərb nəqliyyat marşrutu üçün mühüm əhəmiyyətə malikdir. Bu limanın yaşıl iqtisadiyyata keçməsi, elektronlaşdırılması ilə bağlı təkliflər vermişik. Azərbaycan enerji sahəsində Avropa İttifaqı üçün önəmli tərəfdaşdır.

Səfər çərçivəsində keçirdiyi görüşlərdə Qarabağ münaqişəsini də müzakirə etdiklərini və Aİ-nin uzunmüddətli və dayanıqlı sülhün əldə olunması üçün dəstək verəcəyini bildiren Aİ-nin komissarı deyib: “Aİ münaqişədən sonra regionda daha uzunmüddətli və dayanıqlı sülhün əldə olunmasına dəstək verəcək. Artıq tərəflər saxlanılanların azad olunması və mina xəritələrini təqdim etməklə bu istiqamətdə addım atıb. Avropa İttifaqı olaraq bu mübadiləni alqışlayırıq. Gürcüstanın bu prosesdə rolu təqdirəlayiqdir. Aİ dayanıqlı sülhün əldə olunması üçün istənilən dəstəyi göstərməyə hazırdır. Avropa İttifaqı, həmçinin maliyyə dəstəyi göstərməyə hazırdır və bu, hər iki tərəf üçün faydalı olar”.

Daha 2 erməni əsgərinin cəsədi tapılıb

İyulun 8-də Füzuli və Cəbrail istiqamətində aparılan əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində iki erməni hərbcinin qalıqları aşkar edilib. SİA Ermənistan məxsus armenianreport.com saytında yayımlanan məlumata istinadən xəbər verir ki, bu barədə ölkənin Daxili İşlər Nazirliyinin Dövlət Təcili Xidməti informasiya verib. Qeyd olunur ki, bu günə qədər Azərbaycanın işğaldan azad etdiyi ərazilərdə hərbi qulluqçular və mülki şəxslər olmaqla 1598 erməninin cəsədi və qalıqları aşkar edilib.

Xatırladaq ki, Ermənistan tərəfinin təxribatlarının nəticəsində başlayan və cəmi 44 gün davam edən müharibənin məntiqi nəticəsi olaraq işğalçı ölkənin silahlıları, hərbciləri işğal etdiyi ərazilərdən çəkilmək, hərbi texnikanı, silah-sursatı qoyub qaçmaq məcburiyyətində qalıblar və çox böyük itgillər veriblər. Ermənistanın hərbi-siyasi hakimiyyəti erməni cəmiyyətindən itgilləri gizlətə də, itgillərin sayının az olduğunu göstərməyə çalışsa da, Ermənistan vətəndaşlarının hələ də övladlarını, qohumlarını və yaxınlarını axtarmaları təsdiq edir ki, itgillər səlahiyyətli təqdim etdiklərindən dəfələrlə çoxdur. Əbəs yerə deyil ki, soyuducularda saxlanılan və erməni cəmiyyətindən gizlədilən cəsədlərdən, onların qalıqlarından əlavə döyüş zonasında hələ də erməni hərbcilərinin, erməni silahlılarının cəsədləri aşkarlanır. O da təsadüfi deyil ki, Ermənistan tərəfi hələ də itgin düşən hərbcilərinin axtarışını davam etdirir. Çünki, erməni səlahiyyətli itgillərinin daha çox olduğunu hamıdan yaxşı bilir.

Dmitri Peskov: “Azərbaycan tərəfi ilə əlaqələr daimi əsasda davam edir”

Qarabağ üzrə üçtərəfli bəyanatların icrası mühüm və alternativsizdir. AZƏRTAC

xəbər verir ki, bu barədə jurnalistlərə Rusiya Prezidentinin mətbuat katibi Dmitri Peskov bildirib. Dmitri Peskov RF Prezidenti Vladimir Putin ilə Ermənistanın baş naziri Vəzifəsini icra edən Nikol Paşinyanın Moskvada danışıqlarından sonra deyib: “Azərbaycan tərəfi ilə əlaqələr daimi əsasda davam edir. Hər kəs razıdır ki, üçtərəfli bəyanatların müddəalarının icrası çox mühüm və alternativsizdir. Bu icra çərçivəsində də Ermənistan və Azərbaycan tərəfləri ilə əlaqələr həyata keçir. İkitərəfli münasibətlər üzrə dünyanın ətrafı danışılıb, üçtərəfli bəyanatların icrasının müxtəlif nüansları və təbii ki, ticari-iqtisadi məsələlər də müzakirə edilib”.

Texnologiya daim özünü yeniləyir və inkişaf edir. Bu sabit deyil. Buna görə hər keçən gün yeni bir texnoloji inkişaf-la qarşılaşmaq mümkündür. Bu inkişafın insanın həyatına təsir edir. İnsanın həyatına heç bir müsbət və ya mənfi təsiri olmayan ixtira demək olar ki, yoxdur. Texnologiyanın insanlar tərəfindən asanlıqla qəbul edilməsi və tətbiq edilməsinin əsas səbəbi insanların işini asanlaşdırmasıdır. Başqa sözlə, insanlar texnologiyayı tez bir zamanda qəbul etdilər və həyatlarında istifadə etməyə başladılar. Texnologiya insanların həyatını hər cür asanlaşdırdığından, onun qəbul edilməsi və reallaşdırılması qısa bir müddətdə baş verdi. İnsanlar texnologiyadan müxtəlif istiqamətlər üzrə faydalana bilirlər. Smart ev sistemləri, avtomobillər, telefonlar, tabletlər və texnoloji sistemə malik olan bütün alətlər texnologiyanın inkişafının nəticəsi olaraq qəbul edilir. Bu səbəblə deyə bilərik ki, texnologiya insan həyatında böyük bir yere sahibdir.

Müasir texnologiya dedikdə təkcə son model mobil telefonlar, kompüterlər yada düşməməlidir. İnsanlar hiss etməsələr də, əslində bir çox yerlərdə texnologiyadan istifadə edirlər. Hər gün müxtəlif səbəblərlə istifadə olunan internet ən böyük texnoloji inkişafından biridir. Əgər internet olmasa, fəaliyyəti dayansa, bundan bir çox insan təsirlənəcək. Bu, internet asılılığı adlanır. Müasir dövrdə bir çox insanda internet asılılığına rast gəlinir. Bu texnoloji yeniliyin - internetin olmaması xüsusilə internet asılılığı olan insanlar üçün böyük problem yarada bilər. Yalnız texnologiya və internet asılılığı olanlar deyil, demək olar ki, hər kəs yaranacaq yeni vəziyyətdə əziyyət çəkə bilər.

İnsanların müasir texnika və texnologiyaların öz həyatlarındakı müsbət və mənfi rollarını öyrənmək üçün SİA paytaxt sakinlərinin fikrini öyrənməyə çalışıb:

Paytaxt sakini Pərviz Əlizadə: "İnkişaf yaxşıdır. Müasir dövrdür. Təbii ki, texnologiyanın günü-gündən inkişaf etməsi çox yaxşı haldır. Texnologiya bir sözlə bizim həyatımızı asanlaşdırır.

Keçmişə nəzərən indiki vəziyyət çox yaxşıdır. Biz texnologiya olmadan istədiyimiz hər hansı bir yeməyi yemək üçün məcbur olub kafe və restoranlara getməli idikse, indi isə sadəcə bir düyməyə basaraq həmin yeməyi ünvana, ya da olduğumuz məkan haradisa, oraya gətirə bilərik".

Paytaxt sakini Adilə Xəlilova: "Texnologiyanın inkişaf etməsi, da im onun təkmilləşdirilməsi çox müsbət bir haldır. Ona görə ki, texnologiya həyatımızı hər cəhətdən sadələşdirir, asanlaşdırır. Lakin hər şeyin müsbət tərəfi olduğu kimi, mənfi tərəfi də vardır. Mənfi tərəfi odur ki, texnologiya günü-gündən inkişaf edir, yeni-yeni infrastruktur, zavodlar yaradılır. Bu da təbiətin çirklənməsi nə səbəb olur".

Paytaxt sakini Səbinə Hüseynli: "Texnologiyanın müsbət tərəfləri çoxdur və günü-gündən daha da inkişaf etməsi yaxşı halıdır. Texnologiya həyatımızı asanlaşdırır. Həyatı-

mızın bütün anlarında texnologiyadan istifadə edirik. Paltar yumaq, qab-qacaq yumaq, yemək bişirmək, evi təmizləmək və s. texnologiya sayəsində edirik. Texnologiyasız bir həyat düşünə bilmirəm".

Paytaxt sakini Fidan Qarayeva: "Texnikanın günü-gündən inkişafı yaxşıdır. Lakin bunun müsbət cəhətləri olduğu qədər mənfi cəhətləri də vardır. Sanki texnikanın inkişafı insanları oturmaq həyata meyl etməsinə səbəb olur. Heçnə etmək istəmirlər. Rahatlığa, asanlıqə o qədər öyrəşiblər ki, düşünürəm ki, texnika olmasa, bezi insanlar məhv olar".

Paytaxt sakini Ləman Hüseynova: "Azərbaycan günü-gündən inkişaf edən bir ölkədir. Texnikanın inkişaf etməsi, sürətlə yayılması bunun bariz nümunəsidir. Texnologiyanın inkişaf etməsi insan həyatında böyük rol oynayır. Sanki hər kəs oturmaq həyat tərzini yaşayır. Texnologiya inkişaf etdikcə insanlar daha da passivləşir. Texnologiya bir növ insanda asılılıq yaradır və bu heç də müsbət bir hal deyil".

Paytaxt sakini Hüseyn Hüseynzadə: "Bu çox mübahisəli mövzudur. Texnologiyanın inkişafı insanlar iki cəhətdən təsir edir: müsbət və mənfi. Müsbət tərəflərinin hər kəs fərqindədir. Lakin mənfi cəhətlərdən çoxunun xəbəri yoxdur. Texnologiya insanlarda asılılıq yaradıb. Əsasən də uşaqlarda. Bunun günahkarı da valideyndir. Sırf uşaq ondan heçnə istəməsin, sakit dursun deyə əlinə telefon verirlər. Müəyyən bir yaş keçdikdə isə həmin uşaqlar telefona bağlı olurlar. Dünya sadəcə telefondan ibarət imiş kimi davranırlar".

Paytaxt sakini Ayten Abdullayeva: "Bu gün Azərbaycanda gənclərin

ölüm hallarının artması, körpələrin diqqətsizlik ucbatından zədələnməsi, öl-məsi, insanların özünə qapanmasının kökündə texnologiyanın inkişafı durur. İnkişaf yaxşıdır. Amma ki, insanlarda artıq bu vərdiş halına gəlib. Bu gün insanlar elə bir haldadır ki, onlar oturduqları yerdən qalxmaq istə-mirlər. Passiv həyat tərzini keçirmək istəyirlər. Kənardan baxanda Azərbaycanın çox gözəl inkişaf etdiyini görürük. Amma özü-özlüyündə biz

istifadə etdiyimiz texnika və texnoloji yeniliklər əlbəttə ki, cəmiyyətimizin inkişafına xidmət edir. Texnika və yeni texnologiyalar insan bəşəriyyətinin əlində həm silah kimi

təvəllül olmalıdır. Uşaqlar kompüterdən müəyyən biliklər əldə edir, amma onların kompüter qarşısında saatlarla əyləşməsi təhlükəlidir. Onların texnologiyaya aludə olması öz fiziki və psixoloji vəziyyətlərinin korlanmasına gətirib çıxara bilər. Belə ki, saatlarla vaxtını kompüter arxasında keçirən uşaqlarda dayaq-hərəkət sistemi pozulur. Yaxın məsafədən kompüterin ekranına baxmaq göz fokusunu pozur. Nəticədə gözün buynuz qışası quruyur, göz sağlamlığını itirir və kiçik yaşlardan gözün zəifləməsinə gətirib çıxarır. Digər tərəfdən, bu maraqlar daha da dərinləşərək onları internetdən asılı vəziyyətə salır.

Texnologiyanın faydalarını aşağıdakı kimi göstərə bilərik:

1. İnternetin sayəsində dünyanın bir ucundan tutmuş digər ucuna qədər istənilən məlumatı əldə edə bilərik və istənilən insanla əlaqə saxlaya bilərik.

2. Texnologiya sayəsində insanlar öz həyatlarını daha da asanlaşdırır, edəcəkləri işləri rahat və qısa zaman çərçivəsində edə bilirlər.

3. Əvvəllər lazımı cihazlar olmadığınca görə, insanlar xəstəlikləri barədə çox gec bilirdi, təkmilləşmiş texnologiya sayəsində isə insanlar mütləq olaraq səhərinəki problemlər barədə məlumat əldə edə bilər.

4. Texnologiya nəqliyyat sahəsində çox faydalıdır. Əvvəllər müəyyən bir yere getmək üçün həftələr, aylar lazım idi. İndi isə texnologiya sayəsində bu iş çox asanlaşdı, yaxın yere getmək üçün avtomobillərdən, uzaq yerlərə getmək üçün isə qatar, təyyarə, gəmi və s. kimi nəqliyyat vasitələrindən istifadə etmək olar.

Texnologiyanın müsbət cəhətləri olmaqla yanaşı, mənfi cəhətləri də vardır:

1. Müharibə texnologiyaları texnologiyadan sui-istifadənin vacib göstəricisidir. Texnoloji inkişaf sayəsində atom bombaları, uzun mənzilli raketlər, kimyəvi silahlar, kütləvi qırğın silahları, nüvə silahları, pilotsuz döyüş təyyarələri istehsal edilmişdir. Bu vəziyyətdə, daha əvvəl ibtidai silah və canlı qüvvəyə əsaslanan müharibələrin daha dağıdıcı və daha ağır nəticələrlə daha geniş miqyasda baş verməsinə səbəb olur.

2. Texnologiya sayəsində işçi qüvvəsinə ehtiyac azalmışdır. Bu, insanların tənəblə və boş olmasına səbəb olur. Texnoloji vasitələrin intensiv istifadəsi insanların daha az oturmaq həyat tərzinə sahib olmasına səbəb olur.

3. Texnoloji inkişafı ayaqlaşmaq üçün edilən xərclər, insanların büdcəsinə bir yük qoyaraq daha çox pul xərcləmələrinə və borc götürmələrinə səbəb olur. Ehtiyac olmasa da, bir çox insan yalnız texnologiyaya uymaq üçün lazımsız xərcləyir.

5. Keçmişdə lüks mallar kimi təsnif edilən məhsullar indi bir zərurət olaraq görülür. Bu, daha çox xərcləməyə məcbur edən bir elementdir.

6. Texnologiya global istiləşmə kimi ekoloji problemləri də özü ilə gətirir. Texnoloji inkişafı sayı artan fabriklərin yaratdığı hava çirkliliyi və kimyəvi tullantılar dünyanın yaşanılmaz bir yere çevrilməsinə səbəb olur.

7. Nüvə enerjisi, nüvə və kimyəvi silah qalıcı ziyanə səbəb olur.

8. Texnoloji inkişaf sayəsində avtomatlaşdırma və mexanizasiya artmışdır. Bu vəziyyət işçi qüvvəsinə olan ehtiyacın azalmasına səbəb oldu. İşsizlik, məşğulluq problemləri və sosial depressiya kimi ciddi problemlər ortaya çıxdı. Maşınlardan əldə olunan yüksək məhsuldarlıq iş tapmaqda çətinlik çəkən insanların kölə olmasına və daha ucuz və daha çətin şərtlərdə işləməsinə səbəb oldu.

Arzu Qurbanzadə

- *Vüqar müəllim, iyulun 10-da "İki sahil" qəzetinin 30 yaşı tamam olur. Arxada qalan hər ilin hesabı kimi dəyərləndirildiyini nəzərə alsaq deyə bilərsinizmi "İki sahil" 30 yaşını hansı hesabatla və vaxtla qeyd edir?*

- Belə bir məşhur deyim var: Dünənimiz bugününüz üçün tarix, bugününüz sabahımız üçün stimuldur. Sualınıza cavab olaraq deyə bilərəm ki, arxada qalan illərin hər birində qəzetimizin ad günlərini qeyd edərkən yeganə arzumuz işğal altındaki torpaqlarımızın azad edilməsi, bütün ərazilərimizdə Azərbaycanın uğrəngli bayrağının dalğalanması, mətbuatımızın bu möhtəşəm Zəfər tarixinin müjdəçisi olması idi. Bu gün milyonlarla Azərbaycan vətəndaşı kimi, mən də həm sevincli, eyni zamanda, həm də xoşbəxtəm. Fikrimi başqa sözlə ifadə etməli olsam uca səslə deyə bilərəm ki, artıq mən də qalib ölkənin vətəndaşı, dövlətimizin başçısı, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qətiyyəti, rəşadətli Azərbaycan Ordusunun gücü, qüdrəti sayəsində 44 günün qəhrəmanlıq dastanı olan hər gününün qələbə xəbərlərini sonsuz sevinclə, qürur hissi ilə xalqımıza çatdıran mətbu orqanlardan birinin rəhbəri kimi uğurlarımızla fəxr edir və deyirəm: Zəfərin mübarək, Azərbaycan! Zəfərin mübarək, Azərbaycan xalqı! Vətən müharibəsinin hər günündə doğma xalqına Qələbə müjdələrini çatdıran Müzəffər Ali Baş Komandan, adını tarixə qalib ölkənin qalib Lideri kimi yazan cənab İlham Əliyevə, rəşadətli, qüdrətli, dünyanın ən güclü orduları sırasında yer alan Azərbaycan Ordusuna minnətdarıq. Günü bu gün də bu il may ayının 12-13-də dünyaya səslənən, Cıdır düzündən müxtəlif millətlərin, xalqların musiqi yaradıcılığını təqdim etməklə birliyimizi, həmrəyliymizi, tolerantlığımızı, multikultural dəyərlərin inkişafına böyük töhfələr verdiyimizi, ən əsası milli kimliyimizi, qürurumuzu, əyilməz və məğrur xalq olduğumuzu bəyan edən, dövlət başçısı İlham Əliyevin təşəbbüsü, Heydər Əliyev Fondunun təşkilatçılığı ilə keçirilən "Xarıbülbul" musiqi festivalına qatılan mətbuat nümayəndələrindən biri kimi keçirdiyim xoşbəxlik hissələrinin unudulmaz təsiri altındayam. Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi ilə "Xarıbülbul" musiqi festivalının nümunəsində Fondun reallaşdırdığı bütün tədbirlər, layihələr Azərbaycanımızın təbliğində müstəsna əhəmiyyət kəsb edir. Həqiqətən də 28 ildən sonra gözəl Qarabağımızın başının tacı Şuşada olmaq, Cıdır düzündən yayımlanan milli musiqimizi, xüsusilə ecazkar muğamlarımızı dinləmək qürurverici hadisədir. Səfər çərçivəsində dövlət başçısının, qalib ölkəmizin qalib Prezidenti İlham Əliyevin, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın jurnalistlərlə səmimi söhbətləri, xətirə şəklində çəkilmələri hər bir media nümayəndəsi kimi, mənə də çox qürurlandırdı, bir daha Şuşamızda belə bir görüşün gələcək fəaliyyətimizdə önəmini, məsuliyyətini hiss etdim.

30 ilə yaxın işğal altında olan torpaqlarımız artıq azaddır, bu

Zəfərli günlərimizin müjdəçilərindən olan 30 yaşlı "İki sahil"

cənnət diyarda yeni həyat başlayıb. Tezliklə Zəfərimizin soydaşlarımıza bəxş etdiyi Böyük Qayıdışın reallaşmasından bəhs edəcək, 30 ilin torpaq həsrətinə son qoyub öz dogma yurd-yuvalarına qayıdan vətəndaşlarımızın təəsüratlarını bölüşəcəyik.

Bəli, bu gün Azərbaycan bütün hədəflərə addım-addım irəliləyir. Şübhəsiz, ötən 29 yaşımızdan bu günə nəzər salsaq, 2020-ci ilin sentyabr ayının 27-dən Qə-

rastlaşdıq. Niyə məhz "İki sahil"? Buna görə çox sorğu-suallarla üzləşdik. Amma yenə də məqsədimiz, məramımız, amalımız köməyimizə gəldi, bütün əngəllərə rəğmən "İki sahil" in qeydiyyatdan keçirilməsinə nail ola bildik. Qəzetimiz o gündən indiyədək fəaliyyətini uğurla davam etdirir və artıq 30 yaşını qeyd edir. "İki sahil" "Vahid Azərbaycan uğrunda!" amalı ilə yola çıxdı. Qəzetimizin ilk saylarında xalqımızın Araz

"İki sahil" qəzetinin baş redaktoru, Əməkdar jurnalist Vüqar Rəhimzadənin yap.org.az-a müsahibəsi

ləbə xəbərlərinin müjdəçiləri sırasında "İki sahil" qəzetinin də olması 30 yaşımızda, bundan sonrakı illərdə ən böyük uğurumuz, yaddaşdan silinməyən tarixi hadisə olacaq.

Ümumiyyətlə, "İki sahil" qəzeti yarandığı gündən əqidəsinə, tutduğu yola sadıq olub, çoxsaylı mətbu orqanlar sırasında özünəməxsus yer tutub, ictimai fikirdə rolu var. Qəzetimizin hər bir uğuru kollektivimizin birliyinin, bütün qüvvə və bacarıqlarının bir amala, istəyə yönəltməsinin nəticəsidir. Ötən 30 ildə dövlətimizin, dövlətçiliyimizin möhkəmlənməsinə töhfəmizi vermək, müasir müstəqil Azərbaycanımızın daha da qüdrətlənməsinə, həqiqətlərimizin təbliğinə, diplomatik mübarizədə payımızın olmasına nail olmaq əsas hədəfimiz olub. 30 il bundan əvvəl eyni məqsəd və məramla yola çıxmışıq, bundan sonra da eyni yolu davam etdirəcəyik. Qəzetin keçdiyi 30 illik yol dövlət müstəqilliyimizin bərpasının 30 illik tarixi ilə həmahəngdir. 1991-ci il iyulun 10-dan işıq üzünə gələn "İki sahil" fəaliyyətini bu gün də əqidəsinə, tutduğu yolu uğurla davam etdirir. Bir sözlə, mövqeyimiz aydın, hədəfimiz belidir: Azərbaycanımızı daha güclü, daha qüdrətli görmək.

- *"İki sahil" qəzetinin fəaliyyətə başladığı dövrə nəzər salmağınız yerinə düşərdi...*

-1991-ci ilin iyulunda "İki sahil" qəzeti yarananda Azərbaycan hələ dövlət müstəqilliyini bərpa etməmişdi. Yeni Sovetlər birliyi hələ mövcud idi. O dövrdə yaşayanlar bugünkü yaşlı və orta nəslin nümayəndələrinə yaxşı məlumdur. Həmin illərdə müstəqil mətbuatın yaranmasından, fəaliyyətindən danışmaq qeyri-mümkün idi. Ümumiyyətlə, belə bir addım atmaq böyük cəsarət, siyasi iradə tələb edirdi. Çünki 90-cı illərin əvvəlləri senzuranın tüğyan etdiyi bir zaman idi. Belə bir ağır durumda biz "İki sahil" qəzetini böyük çətinliklə, maneələri dəf edərək yaratdıq. Qəzeti qeydiyyata keçirərkən problemlərlə

dərdindən, o taylı, bu taylı soydaşlarımızın problemlərindən ətraflın bəhs edən materiallar dərc olundu və bu yazılar oxucular tərəfindən böyük rəğbətlə qarşılandı. Adı ilə tutduğu yolu, məqsəd və məramını açıqlayan "İki sahil" sözsüz ki, ölkədə baş verən ictimai-siyasi proseslərə biganə qala bilməzdi. Həmin dövrün reallıqlarına diqqət yetirdikdə bu tələbi sözün qüdrəti ilə doğrultmaq məsuliyyəti, bacarığı özünü qarşılayaraq "İki sahil" mətbuatının əsas missiyası olan cəmiyyətin güzgüsü rolunu oynamaq funksiyasını yüksək səviyyədə yerinə yetirdi və bu gün də həmin vəzifəsini uğurla icra edir.

-*Vüqar müəllim, sizcə, 30 yaşlı "İki sahil"i bir yaşlı "İki sahil"dən fərqləndirən nədir?*

- 30 ildə dəyişən yaşımız, illər keçdikcə, yaşın üstünə yaş əlavə olunduqca təkmilləşmə, yeniləşmə, oxucu auditoriyasını genişləndirmək qaçılmaz olur. Mənim fikrimcə, insan əqidəsinə, tutduğu yola sadıq olduqda hədəflərə yüksək səviyyədə nail olmaq da çətinlik yaratmır. Gündəlik maraqlı yazılarla oxucuların görüşünə gəlmək, mövzu rəngarəngliyini qorumaq təbii ki, böyük məsuliyyət, axtarış tələb etdiyi kimi, eyni zamanda, şərəflidir. Bir ildə qəzetin onlarla sayının işıq üzünə gəldiyünü nəzərə alıb, bunu 30 il üçün hesablasaq, həmçinin gündəlik tirajı da bura əlavə etsək düşünürəm ki, bu zaman da qəzetimizin oxucu auditoriyası barədə aydın təsəvvür yaratmaq çətin olmaz. Bəli, ötən 30 ildə "İki sahil" böyük oxucu auditoriyası, məhəbbəti qazandı. Cəmiyyətin informasiya tələbatını dolğun şəkildə ödəyən

30 yaşlı "İki sahil" bu sevgidən, bu etimaddan ruhlandı, Azərbaycanın günbəgün vüsət alan inkişafından fərahlandı, daim irəliyə baxmağa can atan müstəqil dövlətimizin qətiyyətindən qürur duydu. Bir daha əmin olduq ki, Azərbaycana bu uğurları qazandıran əbədiyaşar Heydər Əliyev siyasətidir. 1993-cü ildə ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycanın ən çətin günlərində xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyyətə qayıdışından sonra yeni qurulan Azərbaycan qısa müddətdə Ümummilli Liderimizin təbirincə desək, dünyaya Günəş kimi doğdu. Azərbaycanın addım-addım qazandığı uğurların bələdçisi olan "İki sahil" yarandığı vaxtlarda yaşadığı, üzləşdiyi problemlərə sinə gərmək, bu mübarizədən qalib çıxmaq üçün sanki birdən-birə 10 yaş böyüdüyü halda, 1993-cü ildən başlanan Heydər Əliyev yolunun Azərbaycana bütün sahələrdə qazandırdığı uğurlar fonunda gəncleşdi, bu ocağa toplanıb zəngin təcrübə qazanan əməkdaşlarının "İki sahil" məktəbinin yetirmələri kimi pərvazlandığını, ayrı-ayrı mətbu orqanların rəhbərləri, dövlət strukturlarının mətbuat xidmətlərinin rəhbərləri, həmçinin bu və ya digər sahələrdə məsul vəzifələrdə çalışdıqlarını gördükdə daha da qürurlandı, tutduğu düzgün yolun uğurlarından sevinərək daha böyük yeniliklər axtarışına çıxdı.

Dövlətimizin uğurlu siyasəti və bunun nəticəsində əldə olunan nailiyyətlər əməkdaşlarımız tərəfindən ölkə ictimaiyyətinə faktlar əsasında çatdırılır, cəmiyyətin informasiya tələbatının ödənilməsinə "İki sahil" in töhfələri günbəgün artır. Qəzetin hansı nömrəsinə diqqət yetirənsiz, orada daim yeniləşmənin, təkmilləşmənin şahidi olarsınız. Bu, ondan irəli gəlir ki, qəzetimiz yarandığı gündən peşəkar kollektivə malik olub, yazılan hər bir sözə dəyər verilib və onun məsuliyyətini hiss etmək mühüm tələb kimi qarşıya qoyulub.

Bir sözlə, "İki sahil" Azərbaycanın müstəqillik tarixinin hər bir mərhələsinin, dövrünün reallıqlarının güzgüsü ilə yanaşı, qarçısı, təbliğatçısı olub. Qəzetimizin

elektron versiyası daim yenilənir. "İki sahil TV" internet televiziya-mız fəaliyyət göstərir. Zamanın, dövrün tələblərinə uyğun olaraq təkmilləşən "İki sahil" bütün hallarda əqidəsinə sadıqlığı ilə seçilir.

- *"İki sahil" yarandığı gündən ulu öndər Heydər Əliyevin yaradıcısı olduğu, bu gün milyonların partiyası kimi nüfuz qazanan Yeni Azərbaycan Partiyasının ideoloji fəaliyyətinin həyata keçirilməsində də fəal iştirak edir...*

- Müstəqilliyimizin ilk illərində Azərbaycanın hansı problemlərlə üzləşməsi, xalqın öz xilaskarını dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevi hakimiyyətə çağırışı, bu gün ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında aparıcı rol oynayan, nəinki ölkəmizin, hətta regionun aparıcı siyasi qüvvəsinə çevrilən Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılması ilə bağlı xalqın böyük əksəriyyətinin arzu və istəyini özündə əks etdirən 91 nəfər ziyalının Ulu Öndərə müraciəti "İki sahil"də geniş şəkildə dərc olundu, oxuculara çatdırıldı. O çətin illərdə Heydər Əliyev ideyalarının təbliğində ön sıralarda addımlayan "İki sahil" üzərinə düşən məsuliyyəti bu gün də yüksək səviyyədə dərk edərək uğurlu addımları ilə cavablandırır. Ölkədə anarxiyanın, kaosun, özbaşınalığın tüğyan etdiyi dövrdə ulu öndər Heydər Əliyevə "Azərbaycan Sizin sözünüzü gözləyir" müraciətini imzalayan "91-lər"dən biri kimi heç bir təzyiqə, çətinliyə baxmadan rəhbərlik etdiyim qəzetin səhifələrində Azərbaycanı düşdüyü ağır durumdan çıxara biləcək yeganə şəxs ulu öndər Heydər Əliyev olacağını xüsusi qeyd etmişəm. Və zaman göstərdi ki, bu, belədir. Əgər Heydər Əliyev xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyyətə qayıtmısaydı, bu gün qüdrətli Azərbaycan dövlətinin mövcudluğundan söhbət gedə bilməzdi. Bəli, Heydər Əliyev gəldi, Azərbaycanımızı, xalqımızı qorudu...

"91-lər" in müraciəti qəzetimizin 15 oktyabr 1992-ci il tarixli sayında dərc olunub. Həmin müraciətdə qeyd olunan "Əgər bu partiyanın bünövrəsini Sizin kimi güclü dövlət xadimi qoyarsa, o uzun illər xalqımızın bir neçə nəsli üçün də siyasi yetkinlik məktəbi olar" fikri bu gün öz təsdiqini tapıb. Bunu fəxrli qeyd edərkən ki, ulu öndər Heydər Əliyev Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 2-ci ildönümü münasibətilə keçirilən ümumrespublika müşavirəsində müstəqilliyimizin ilk illərində yaşanan vəziyyəti təhlil edərkən həqiqətlərin təbliğində "İki sahil" qəzetinin rolunu yüksək qiymətləndirərək demişdir: "O vaxt "İki sahil" qəzeti yaranmışdı. Mən hesab edirəm ki, bu qəzet də çox iş görmüşdür. Bu qəzet indi də Yeni Azərbaycan Partiyasına xidmət edir. Amma o vaxt bu partiya yox idi, lakin "İki sahil" qəzeti çox cəsarətli məqalələr verirdi. Mən tək-cə Naxçıvanı götürürəm, ədalətsiz hadisələrə qarşı Azərbaycanın ayrı-ayrı vətəndaşlarının, ziyalıların fikrini dərc etməkdə bu qəzet yaxşı fəaliyyət göstərmişdir, indi də göstərir. Mən bunu da yüksək qiymətləndirirəm."

Ardı Səh. 7

Əvvəli Səh. 6

Bəli, 30 illik yolu inamla, əqidəsinə, məsləkinə sadıqlıqla qət edən “İki sahil” ölkəmizin aparıcı siyasi təşkilatı olan Yeni Azərbaycan Partiyasının bütün təşəbbüs-lərini, qərarlarını, həyatında əhəmiyyətli rol oynayan qurultaylarını, şəhər və rayon təşkilatlarının fəaliyyətini, keçirdikləri silsilə tədbirləri, ən əsası ölkəmizin həyatında əhəmiyyətli rol oynayan seçkilərdə Yeni Azərbaycan Partiyasının hazırlıq mərhələsindən başlamış səsvermə prosesinə qədər bütün məqamları geniş şəkildə işıqlandırır, YAP-ın qələbələr partiyası kimi nüfuz qazanmasını konkret faktlar əsasında ölkə ictimaiyyətinə çatdırır. Qəzetimiz Yeni Azərbaycan Partiyasının dünən, bu gün və gələcəyin partiyası olduğunu, tarixin sınaqlarından şərəflə çıxaraq cəmiyyətin aparıcı qüvvəsinə çevrilməsini, YAP-a xidmət etməyin xalqa, dövlətə xidmət etmək olduğunu əsaslı şəkildə analitik yazılar, partiyanın yarandığı dövrün şahidlərinin vasitəsilə indiki və gələcək nəsillərə çatdırılmasına ardıcıl fəaliyyət göstərir.

Bu gün Azərbaycanda Heydər Əliyev siyasəti uğurla davam edir. Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev tərəfindən həyata keçirilən uğurlu siyasət Azərbaycanı daha müasir şəkildə dünyaya təqdim edir. Artıq Azərbaycan sözün həqiqi mənasında təkcə regionda deyil, dünyada böyük söz sahibinə çevrilib. Hər birimiz var gücümüz-lə çalışmalıyıq ki, bu siyasətə dəstək olaq, həyata keçirilən uğurlu işlərə əlimizdən gələn köməyi əsirgəməyək. “İki sahil”çilər Heydər Əliyev siyasətinə sadıqdırlar, Prezident İlham Əliyevin təkmil islahatlarının təbliği ilə Azərbaycanın dünya çapında qazandığı uğurlara, beynəlxalq maliyyə qurumlarının hesabatlarında liderliyinə əsas verən ən islahatçı ölkə imicinə hər gün, hər ay olunan əlavələrdən məmnundurlar. 2021-ci ilin martın 5-də keçirilən Yeni Azərbaycan Partiyasının VII qurul-

Zəfərli günlərimizin müjdəçilərindən olan 30 yaşlı “İki sahil”

tayının qəbul etdiyi təkmil qərarlar qəzetimizin səhifələrində geniş işıqlandırıldı, müxtəlif kateqoriyalardan olan vətəndaşlarımız yeni qərarların gələcək üçün vəd etdiyi uğurlar barədə dolğun məlumatlandırıldı. “İki sahil” hər zaman Azərbaycanın bu gününün, dünyanın və sabahının əsası kimi dəyərləndirilən Heydər Əliyev ideyalarının yorulmaz təbliğatçısıdır.

- Vüqar müəllim, bəs “İki sahil” təsisçisi olduğu SOCAR-ın keçdiyi inkişaf yolunun mənzərəsini necə yaradır?

- “İki sahil” qəzeti SOCAR-ın təsisçiliyi ilə müstəqil ictimai-siyasi qəzet olaraq digər sahələr kimi, dövlətin iqtisadi siyasətini, bu sahədə əldə olunan uğurları ətrafı şəkildə ictimaiyyətə çatdırmağı qarşısına mühüm vəzifə kimi qoyub. Əgər biz bu gün 44 günlük İkinci Qarabağ müharibəsində tarixi Zəfərimizdən sonra işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə bərpə və quruculuq işlərindən, infrastruktur layihələrinin uğurlu icrasından, Qarabağın tezliklə cənnət məkana çevrilməsindən bəhs edirikse, bu, ulu öndər Heydər Əliyevin iqtisadiyyatın inkişafında neft amilinə yüksək dəyər verərək bugününümüz üçün möhkəm iqtisadi baza yaratmasına əsaslanır. 1994-cü il sentyabrın 20-də tarixə “Əsrin müqaviləsi” kim daxil olan neft sazişinin imzalanması, SOCAR-ın ulu öndər Heydər Əliyevin neft strategiyasının uğurlu icrasına töhfələrini verməsi təqdirəlayiqdir. Bu gün SOCAR dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin tapşırıqlarını uğurla yerinə yetirərək dünyanın modern şirkətləri ilə bir sırada dayanır, həyata keçirdiyi investisiya layihələri ilə Azərbay-

canın nəinki investisiya cəlb edən, eyni zamanda, investisiya yatıran ölkə imicinə əlavələr edir. “İki sahil” SOCAR-ın, onun ayrı-ayrı strukturlarının hər birinin fəaliyyətini yüksək səviyyədə işıqlandırır və beynəlxalq səviyyədə tez-tez səslənən “SOCAR-ı yalnız uğur müşayiət edir” fikrinin reallığa əsaslandığını ictimaiyyətə çatdırır. Təsədüfi deyildir ki, bu gün SOCAR təkcə ölkə deyil, dünya iqtisadiyyatında böyük təsir gücünə malik olan nəhəng və modern bir quruma çevrilib. Bu, əsaslı ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş və bu gün möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilən dövrün siyasətin nəticəsidir. “İki sahil” yalnız təsisçi olaraq deyil, ölkə iqtisadiyyatına, Azərbaycanın davamlı inkişafına böyük töhfələr verən qurum olaraq SOCAR-ın fəaliyyətinin ardıcıl təbliğatçısıdır.

-Günümüzün əsas tələblərindən biri də gənclərin potensial imkanlarından düzgün bəhrələnmək onların irəli çəkilməsinə dəstək göstərməkdir. Gənclik dövrünü yaşayan bir mətbu orqanın rəhbəri olaraq qəzetinizdə gənclərə diqqət və qayğı hansı səviyyədədir? Ümumiyyətlə, gənclərin fəallığını necə dəyərləndirirsiniz?

- “İki sahil” 1991-ci ildə kiçik bir kollektivlə yola çıxdı. 30 il sıralarını zənginləşdirdi, ailə tərkibini genişləndirdi. Hazırda “İki sahil” böyük bir ailedir. Bu ailədə böyük-lərin təcrübəsi ilə gənclərin dinamizmi arasında vəhdət yaradılır. Bu da öz növbəsində fəaliyyətimizdə uğurlara, dövrün tələblərini düzgün cavablandırmağa əsas

yaradır. Hazırkı dövrün yeni texnologiyaların inkişaf etdiyi bir mərhələ olduğunu nəzərə alsaq bilikli, savadlı, peşəsini sevən, ən əsası yeni texnologiyaları və xarici dilləri bilən kadrlara böyük ehtiyac var. “İki sahil” olaraq 30 ildə gəncliyin böyük enerji ilə çalışmaq istəyini görmüşük. Bu işə internet televiziyaşının inkişafında, qəzetin elektron versiyasının təkmilləşməsində, yeniləşməsində, “İki sahil”in hər yaşda oxucunun marağında olan yazılarla fərqliliyini qorumasında özünü göstərir. Gənclər “İki sahil” məktəbindən yüksək səviyyədə bəhrələnir, özlərinə gələcəkləri üçün möhkəm baza toplayırlar.

- Vüqar müəllim, 30 il özündə bütün məqamları ehtiva edir. Təbii ki, sualların sıralanmasını nə qədər davam etdirsək də ötan 30 ilin uğurlarını tam əhatə etmək qeyri-mümkündür. Tarixi Zəfərimizin müjdəçiləri sırasında olmağınızı 30 illik fəaliyyətinizin ən böyük uğuru kimi dəyərləndirirsiniz. Bəs 30 ilin işığında qarşıdakı illərə baxdıqda hansı hədəfləri müəyyənləşdirirsiniz? “İki sahil” qarşıdakı dövrə hansı planlarla addımlayır?

- “İki sahil” gənclik illərini yaşasa da, 100 ilə bərabər yol qət edib desəm, şübhəsiz heç bir mübalığeə yol vermiş olmaram. Qeyd etdiyim kimi, qəzetimiz bütün çətinliklərə sinə gərərək mövqeyindən, əqidəsindən bir addım da belə geri çəkilməyib, daim dövlətçiliyimizin qorunmasında öz dəst-xətti ilə seçilib. Əvvəldə də qeyd etdiyim kimi, 30 ilə yaxın dövrdə torpaqlarımızın işğaldan azad edil-

məsi arzusu ilə yaşadıq. Artıq bu gün bu arzumuz, istəyimiz reallıqdır. Müstəqil Azərbaycanımızı qarşıda daha möhtəşəm uğurlar gözləyir. Bütün bölgələrimizin malik olduğu potensial imkanlardan istifadə edərək dayanıqlı iqtisadi inkişaf təmin ediləcək. Bütün sahələrdə təkmilləşmə, yeniləşmə qaçılmaz olacaq. Media sahəsində də islahatlar uğurlu gələcəkdən xəbər verir. “İki sahil” həmişə olduğu kimi, qarşıdakı illərin də tələblərini lazımi səviyyədə dəyərləndirəcək, inkişafında daim yeni mərhələlərə yol açacaq. Xüsusi qeyd etməliyəm ki, dövlətimiz “İki sahil”in fəaliyyətini daim yüksək dəyərləndirib. Bir qrup əməkdaşımız ayrı-ayrı vaxtlarda fəxri adlar və medallarla təltif olunub. Dövlət başçısı İlham Əliyevin jurnalistlərin mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı sərəncamlarına uyğun olaraq tikilib istifadə verilən iki binada mənzil alanlar sırasında “İki sahil”in əməkdaşları da vardır. Bütün bunlara görə bir daha möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevə dərin təşəkkürümü bildirirəm. Əməkdaşlığımızın əməyinə verilən bu qiymət ümumilikdə qəzetimizə verilən dəyər, məsuliyyətimizin daha da artmasına stimuldur.

Əziz “İki sahil”çilər! Qələminiz daim iti, sözünüz kəsərli, oxucu auditoriyanız daha da geniş olsun! Bu gün, həmçinin çoxsaylı mətbu orqanlar arasında özünə-məxsus yer tutan, öz dəst-xətti ilə seçilən, daim irəliyə addımlayan və bundan qürur duyan “İki sahil”ə yüksək dəyər verən, hər sayını, səhifələrində yer alan hər bir məqaləni, informasiyanı izləməkdən, oxumaqdan zövq alan və redaksiyaya ünvanladığıları məktublarda məmnunluq hissələrini ifadə edən, fikirlərini paylaşmağa geniş şərait yaratdığımız üçün təşəkkürlərini bildiren oxucuların da bayramıdır. Mətbu orqan üçün oxucu auditoriyasının genişliyi, oxucu məhəbbəti böyük stimuldur. Bu baxımdan bayram sevincimizə qatılan hər kəsi təbrik edir, daim bizimlə olmağı arzulayırıq!

Rusiyanın qazancı nə oldu?

Siyasi vəziyyətin normallaşmasından heç də razı qalmayan erməni tərəfi bu və digər yollara əl atır. Hər halda geri qalan məsələlər daha böyük siyasi qüvvələrin cızdığı yolla sonlanacaq. Elə bu yolların çoxluğu da məsələnin həllini bu qədər uzatmışdı. Lakin bir vaxtlar yaratdığı münaqişə ocağını söndürmək məcburiyyətində qalan Rusiya məsələ barədə tərəf dəyişməyə və neytral qalmağa məcbur oldu. Neytrallığa rəğmən qərbin zonadakı təsirini uzaqlaşdıran Rusiya məsələnin sülh yolu ilə həllində də vasitəçi kimi böyük rol oynadı.

Rusiya tərəfinin sabitlikdən və iqtisadi inkişaf zonasından əldə etdiyi qazancı da hesablasaq, bu ölkənin imperialist dəyərləri bir kənara qoyub dinc qonşuluq əlaqələr qurmaq addımını başa düşmək olar. Təəccüblü deyil ki, mövcud sülhün qorunması üçün əlin-dən gələn edən, davamlı diplomatik görüşlər, səfərlər həyata keçirən bu ölkə özünə həm iqtisadi inkişaf tranziti açdı, həm də Qərbin bölgəyə səpilməş toxumlarını havaya sovurdu.

Belə bir məqamda Rusiyanın növbəti bir münaqişə ocağını işə salaraq Gürcüstanı da Qərbin ağışından dartmaq istəyi də gözəniləndir. Beləliklə Rusiya məhz bu üsulla öz ətrafını, Qafqazı qərbdən uzaqlaşdırır. Beləliklə öz strateji və diplomatik güvənliyini təmin edən Rusiya daha suveren siyasət apara biləcək. Belə ki, Rusiyanın qonşuluğunda demokratik Gürcüstan, qərbyönlü Ermənistan nümunəsinin olmaması ona daha rahat bir siyasi sfera yaradacaq.

Zərdüşt Quluzadə

Abdurrahman Uzun: “İşğaldan azad edilmiş ərazilərə investisiya yatıranlar çox olacaq”

Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərinə investisiya yatırmaq istəyən xaricdə çoxlu sayda iş adamları var. SİA-nın məlumatına görə, bunu MÜSİAD Azərbaycan (Müstəqil sənayeçi və iş adamları dərnəyi) rəhbəri Abdurrahman Uzun deyib. A.Uzun bildirib ki, hazırda həmin ərazilərdə yol və inşaat işləri həyata keçirilir: “Həmin ərazilər minalardan təmizləndikdən, insanlar oraya köçdükdən sonra hansı sahələrə yatırımların mümkün olması məlum olacaq. Hələki orada hansı sahələrə yatırımların lazım olması barədə məlumatlar yoxdur. Yəni insanlar ora qayıtdıqdan və investisiya imkanları məlum olduqdan sonra biz bu məlumatları iş adamları ilə paylaşacağıq və həmin ərazilərə investisiya yatırımları olacaq. Ancaq onu deyə bilərəm ki, investisiya yatıranlar çox olacaq”.

Naira Zöqrabyan: “Ermənilərin böyük hissəsi Xankəndini tərk edirlər”

“Azərbaycan elə bir situasiya yaradır ki, Xankəndi özü-özünü buraxmalı olacaq və Azərbaycana təhvil veriləcək”. SİA erməni KİV-lərinə istinadən xəbər verir ki, bunu Ermənistan parlamentinin deputatı Naira Zöqrabyan deyib.

Onun sözlərinə görə, Xankəndi yalnız bu problemi yaşamır və digər çətinliklərlə də qarşılaşmaqdadır. “Xankəndidə ciddi su problemi yaşanır. Azərbaycan Kəlbəcərdə Qarabağı su ilə təchiz edən bütün mənbələrə nəzarət edir, Xankəndiyə isə su verilmir”, deyə qeyd edən Zöqrabyan həmçinin etiraf edib ki, artıq şəhərin bir çox sakinləri orada qalmaqdan imtina edirlər. “Ermənilərin böyük hissəsi Xankəndini tərk edirlər”, erməni deputatı bildirib.

Rövşən RƏSULOY

Xilaskarlıq missiyası üçün göndərilən düha

Sözünü

Dini mənbələrə görə bəşəriyyət tarixində sonuncu peyğəmbər Həzrət Məhəmmədə (s.ə.) qədər 124 000 peyğəmbər gəlib dünyaya. O da deyilir ki, 124 000 peyğəmbərdən yalnız 13-ü yarıdanla müxtəlif vasitələrlə təmasda olub, rəbbin rəsulu, yəni yer üzündəki elçisi kimi insanlara onlar vasitəsilə kəlamlarını göndərüb. Qalanları isə bəşəriyyətin, insanlığın, o cümlədən mənsub olduğu xalqın tərəqqisində oynadığı müstəsna roluna görə peyğəmbər kimi qəbul edilib. Bu yerdə unutmayaq ki, "peyğəmbər" sözü hərfi tərcümədə ərəbcə "göndərilən" və ya "göndərilmiş" mənasını verir...

On dörd yaşından sonrakı həyatının bütün dövrlərində məni qeyri-adi fəaliyyəti ilə daim özünə cəlb edən, düşüncələrimi gecə-gündüz "işğal" edən bir düha haqqında içimdə on illərdir gəzdirdiyim bir yazını qələmə almaq fikrinə düşdüm. Nə qədər ağır, nə qədər məsuliyyətli, həm də nə qədər şərəfli bir yükə çiyinlərimi verdiyimin fərqi deyəm. Fəqət 124 000 peyğəmbərin müqəddəs ruhuna xatir rəbbimdən bu ağır yükün öhdəsindən gəlməkdə mənə yardımçı olmasını diləyib qəlimə əlimə aldım...

Tarixin yaratdığı elə qüdrətli şəxsiyyətlər olub ki, onun adının qarşısında istənilən epitetli kəlmə cılız görünür. Mənə elə gəlir ki, haqqında yazmaq istədiyim fenomen şəxsiyyətin də, sadəcə adı və soyadı bizə hər şeyi deyir, sadəcə və sadəcə HEYDƏR ƏLİYEV ad-soyadını tələffüz etmək kifayətdir ki, onun əzəmətli obrazı içimizdə möhtəşəm bir abidə kimi ucalсын!..

Sovet imperiyasını dərinədən tanımaq istəyi

Hələ gənc yaşlarımdan istedadını və qətiyyətli idarəetmə qabiliyyətini heyranlıqla izlədiyim, ötən əsrin 70-ci illərinin ortalarından isə böyük simalardan eşitdiklərim, nəhayət 1991-ci ildən etibarən bir neçə dəfə şəxsən görüşüb, saatlarla söhbət-ləşdiyim bu fəvqəlbəşər azərbaycanlıdan dinlədiklərim içimdə hər zaman bir sual doğururdu: istedad, zəhmətkeşlik, qeyri-adi təşkilatçılıq qabiliyyəti, fenomen yaddaşı olan milyonlarla insan olub, var və ola-caq. Ancaq ondakı Vətən, Millət, Xalq naminə bu qədər insan düşün-cəsinə belə sığmayan məhəbbətin mənbəyi hardandır? İçimdə hər zaman məni müşayiət edən bu suala, nəhayət, Akademik Yaqub Mahmudlunun son zamanlar etdiyi açıqlamasından cavab tapdım: hələ dünyaya gəlməzdən öncə, 1920-ci illərin əvvəllərində Qarabağ və Zəngə-

zur uğrunda gedən savaşlarda qadınlar, uşaqlar da daxil çox sayda yaxın qohumlarının ermənilər tərəfindən qətlə yetirildiyini dedi Akademik! Heydər Əliyevin yaxınları da daxil, yüz minlərlə Azərbaycan türkünün günahsız ölümünə yerin, göyün, bütün kainatın xalığı olan rəbbim biganə qala bilməzdi. Nahaqqın haqq üzərindəki bu amansız zülmünün qisası alınmalı, ədalətin təcəllə etməsi və iblislərin şərindən bəşəriyyətin xilas olması, insanlığın düzənə qayıtması gərəkdir.

Bu gərəklilik üçün elə nahaqq dəstək verirdi - İrəvan, Dərələyəz, Göyçə kimi tarixi Azərbaycan torpaqlarında iblis xislətli "hay"lara dövlət qurulması yetməmiş kimi, Zəngəzurun da sahiblərindən alınıb "hay"lara bağışlandığı, Qarabağda bu iblis övladlarına muxtariyyət verildiyi 1923-cü ilin mayında dünyaya göz açan körpəni seçmiş və ona tükənməyən məhəbbət hissi ilə yanaşı xilaskarlıq, haqq-ədalətin qələbəsi naminə qeyri-adi qabiliyyət ruhu bəxş etmişdir. Ulu Öndər Heydər Əliyevin fəaliyyətini öyrəndikcə, indiyədək açılmayan, bəzi məqamları indi də gizlin saxlamaq zorunda qaldığımız faktlarla üz-üzə qaldıqca "si-ğal saçlarına allahımın əli deydiyi" haqqında deyilən məşhur kəlamın yersiz olmadığı qənaətinə gəlişən.

Yuxarıda yazdığım kimi, "peyğəmbər" ərəbcə "göndərilmiş" deməkdir. Heydər Əliyevin əzəmətli tarix yaradan bir millətin xilas, bununla da yeni dünyada ədalətə inamın bərqərar edilməsi missiyası ilə dünyaya gəldiyi, daha doğrusu rəbbin göndərdiyi haqqında mühakimə yürütməyə şübhə yeri qalmır. Dünyanı anladığıca, olanları öyrəndikcə

gənc yaşlarından xalqının, o cümlədən yaxınlarının başına gətirilənlərin qisasını almaq, bütöv bir milləti imperiya çaynaqlarından xilas etmək kimi ağır və şərəfli missiyanın onun üzərinə qoyulduğunu sanki anlamış kimi, qətiyyətli addımlar atmağa başlamışdı. Ermənilərin sadəcə bir maşa olduğunu, xalqa verilən bu zülmün fitvasının nəhəng bir imperiyadan qaynaqlandığını anlayan gənc Heydər Əliyev, məhz imperiyanın içində olmaq, onun idarəçilik mətbəxinə dərinləndirən mənimləmək, ona içindən zərbələr vurmaqla gücsüzləşdirmək, zəiflətmək və sonda gücünü itirmiş imperiyanın çaynaqlarından xalqını xilas etmək yolu tutdu.

Oxucuma məlum olan həyat yollarından söz açıb, onun vaxtını almağa lüzum görmür və hər kəsə məlum bir neçə faktları xatırladaraq əsas mətləbə keçmək istəyirəm. Sovet DTK-nın gənc məsul işçisi Heydər Əliyevə Böyük vətən müharibəsində "xain" olmuş 3 minə yaxın azərbaycanlının siyahısı verilir və onların fəaliyyətlərinin araşdırılması kimi ağır iş həvalə edilir. Gənc DTK zabiti bundan istifadə edib Sovet rəhbərliyinin gözündə daha da ucalmaq imkanından yararlanmaq əvəzinə, xalqının oğul və qızlarının xain olmadığını sübut etməyi qarşısına məqsəd qoyur. Araşdırmalar nəticəsində Mehdi Hüseynzadə haqqında ətraflı məlumatlar əldə edərək siyahının saxta olduğunu, qərəzli tərtib edildiyini üzə çıxarır. Nəticədə xain damğası vurulan Mehdi Hüseynzadə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görülür və siyahının qərəzli olması əsas gətirilərək icrası dayandırılmaqla arxivə verilir. Bununla da

xalqının adına vurula biləcək "xain" damğasından onu xilas edir.

1960-cı illərin ortalarında Ermənistan səfər edən Sovet rəhbəri L.İ.Brejnevə qarşı hazırlanan sui-qəsdə aşkar edir və bununla ermənilərin xain bir toplum olduğu faktını ortaya qoymuş olur. 1967-ci ildə Qarabağda ermənilərin növbəti "miatsum" bağirtisini beşiyində boğur və qətlə yetirilən üç günahsız azərbaycanlının qatilləri tapılaraq həbs edilir. Bu və digər bacarıqlı və etibarlı xidmətlərinin nəticəsi olaraq 1969-cu ilin 14 iyul tarixində Azərbaycan KP MK-nın birinci katibi təyin edilir. Məhz bu vəsile ilə SSRİ-nin bütün plan və proqramlarını, onun zəif nöqtələrini tam öyrənmək mümkün idi...

Mətbəxinə öyrəndiyi anti-türk imperiyadan qurtulmaq istəyi

Azərbaycan cəmiyyətində, əminəm ki, əksəriyyətin bilmədiyi elə məqamlar var ki, bunlar haqqında danışmağa Dahi Öndər Heydər Əliyev sağlığında icazə vermirdi. Görüşlərimizdə bu məsələlərdən hər dəfə söhbət açanda gülümsəyərək üstündən keçərdi. Başlıcası ona görə ki, hələ müstəqilliyi tam möhkəmlənməyən, ərazisinin bir hissəsi düşmən tapdağında olan Azərbaycana qarşı Şimal qonşumuzu qıcıqlandıracaq açıqlamaların fayda verməyəcəyini yaxşı bilirdi. Lakin artıq Azərbaycan tamamilə oturmuş, müstəqilliyi möhkəmlənmiş bir dövlət olduğuna, 44 günlük savaşla tarixi zəfər qazanıb, ərazimizin bütövlüyünü bərpa etdiyimizə görə, bəzi məqamların açıqlanması vaxtının çatdığını düşünürəm...

Azərbaycan KP MK-nın birinci katibi kimi fəaliyyətə başlamasından cəmi dörd ay sonra - 1969-cu ilin noyabr ayında, o zaman "Gülüstan" poemasına görə ciddi təqib altında olan, 1968-ci ildə çap olunmuş "Tökülən yarpaqlar" kitabındakı "Latın dili" şerinə görə ev dustağı edilərək Şəkidəki ata evində qalan Bəxtiyar Vahabzadəni və şairin yaxın dostu, böyük ziyalı, Akademik Xudu Məmmədovu yanına dəvət etmişdi. Uzun çəkmə həmin görüşün bütün detalları haqqında danışmaq imkanım yoxdu. Və bu detalların heç də hamısı mənə məlum deyil.

Lakin mənə məlum olan iki məqama oxucunun diqqətini cəlb etmək istərdim. Birinci məqam odur ki, Bəxtiyar müəllimə çığırın hərəkətlərdən əl çəkməyi, xalqın milli ruhunu qaldırmaq üçün ağıllı-başlı təşkilatlanmağın və bütün istiqaməti buna yönəltməyin vacibliyini tövsiyə etməsidir. İkinci məqam isə, 1985-1990-cı illərdə SSRİ-nin çökəcəyini proqnozlaşdırması və həmin məqamdan istifadə edib Azərbaycanın müstəqilliyə nail olmasını təmin etməyə xalqı hazırlamaqla bağlı tövsiyəsidir. Bu barədə ilk dəfə 1976-cı ilin aprel ayında, tələbəlik dövründə növbəti görüşümüz zamanı inqilabçı-şair Xəlil Rza Ulutürk mənə açıq-

lamış, bundan xəbər tutan Bəxtiyar Vahabzadənin xahişi ilə, şairin yaxın dostu, Qarabağda "Bala Marks" kimi tanınan Zeynal Məmmədov məni atamın vasitəsilə təcili rayona aparmış və məni hərtərəfli yoxlayıb, sırrı açmayacağıma əmin olduğdan sonra gedən proses barədə ətraflı danışmışdı. Sonradan həm Bəxtiyar müəllim, həm Xudu müəllim, daha sonralar isə akademik Ziya Bünyadov, İsmayıl Şıxlı mənimlə həmin görüş barədə danışmışlar. Qaçılmaz faktıdır ki, görüş keçirilən günün axşamı Bəxtiyar Vahabzadə ilə birlikdə evinə qayıdan Xudu Məmmədov, onunla qonşuluqda yaşayan gənc şerqşünas Əbülfəz Əliyevi (Elçibəy) də dəvət etmiş və sonralar Milli Azadlıq Hərəkatı tarixinə qızıl həflərlə yazılan "Üçlər hərəkatı"nın bünövrəsi qoyulmuşdur. Atomun bölünməsi prinsipinə uyğun yaranan bu hərəkatda üç nəfər bir-birini tanıyırdı və hər birinin əlavə üç nəfər məxvi hərəkatçı əlaqəçisi vardı. Beləcə, həndəsi silsilə ilə artan hərəkat fəalları az zamanda bütün Azərbaycanda milli ideologiyanın formalaşmasına yönəlik planlı, təşkilatlanmış bir sistemə çevrilmişdi. 1976-cı ilin sonlarında 25 nəfər tələbə-gənclərdən ibarət yaranan fəallar qrupunda da həmin prinsip gözlənilmişdi. Bu qrup hərəkatın üstqurumu tərəfindən tövsiyyə edilən kiçik həcmli milli ruhlu bədii əsərlərin yayılması, antisovet məzmunlu plakatların küçələrə vurulması ilə məşğul olurdu.

Bu yerdə bir məqamı da qeyd etməyi vacib sayıram. 1991-ci ilin noyabr ayında Ümummilli Lider Heydər Əliyevlə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisinin binasında, iş otağında görüşümüz zamanı bu barədə söhbət salmaq istədim. Fenomen yaddaşı Ulu Öndər Heydər Əliyev yenə xəfifcə gülümsündü və bu söhbətləri hələ danışmağın zamanı çatmadığını bildirdikdən sonra qısaca bunları dedi:

- Billirəm, o zaman sənə verilən antisovet plakatın birini Andropovun şəklinin altına yapışdırmışdın. O vaxt mənə bu barədə dərhal məlumat verildir. Bildim ki, ölkənin baş çəkisti bundan bərk qəzəblənəcək və bunu edənə mütləq tapıb cəzalandırmaq istəyəcək. Mən təcili İsmayıl Şıxlıya xəbər göndərdim ki, o tələbəni dərhal gizlədin, bir müddət üzə çıxmasın...

Həqiqətən, 1978-ci il may ayının 27-dən 28-nə keçən gecə həmin hadisə baş vermişdi və səhəri dərsdə ikən auditoriyadan məhz, o zaman Yazıçılar İttifaqının Sədri və Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetində kafedra müdiri işləyən, bizə xarici ölkələr ədəbiyyatından dərs deyən İsmayıl Şıxlı məni rəhbərlik etdiyi kafedraya çağırırdırv evə gəlməyimi, onun xəbəri olmadan evdən bayıra addım atmamağımı tapşırırdı.

Mənim bildiyim başqa bir neçə fakt!

1956-cı il may ayının 28-də Bakıda bir qrup millətçi-gənclər üç-

Xilaskarlıq missiyası üçün göndərilən düha

rəngli Azərbaycan bayrağını də-nizkənarı bulvarda dalğalandıraraq yürüşə çıxırlar. Yürüşün təşkilatçısı o zaman Azərbaycan Dövlət İncəsənət İnstitutu rejissorluq fakültəsinin sonuncu kurs tələbəsi Cahid Hilaloğlu isə onları dağıtmaq istəyən millis işçilərinin əlindən çıxaraq, bayrağı Qız qalasının üstünə qaldırır və ordan dalğalandırır. Həbs edilən Cahid bəy 15 il Sibirə sürgün cəzası alır və institutdan xaric edilir. 1970-ci ildə məhz Heydər Əliyevin köməyi ilə azadlığa buraxılan Cahid Hilaloğlunun rejissorluq diplomu da verilir və diqqətləri cəlb etməmək üçün İrəvandakı Azərbaycan Dövlət Dram Teatrına rejissor təyin edilir. Bu faktı 1989-cu ildən sonra doğulduğu bölgədə fəaliyyət göstərən Ağdam Dövlət Dram Teatrının Baş rejissoru təyin edilən Cahid Hilaloğlu mənim yazdığım "Qozbeli qəbir düzəldər" tamaşasına quruluş verdiyi 1990-cı ildə şəxsən danışmışam.

1968-ci ildə "Latın dili" şeirine görə cəzalandırılan Bəxtiyar Vahabzadənin həmin şeiri 1974-cü ildə nəşr olunan "Dan yeri" kitabında təkrar çap olunur. Ancaq bu dəfə B.Vahabzadəyə cəza deyil, "Oktyabr inqilabı" ordeni verilir.

Ümumiyyətlə, o dövrdə Azərbaycanın milli ruhu şairlərinin, yazıçıların, sənət adamlarının SSRİ rəhbərliyi tərəfindən müxtəlif adlarla, orden-medallarla təltif edilməsi geniş vüsət almışdı ki, burda da məqsəd yalnız SSRİ DTK-dan həmin şəxsləri qorumaqdan ibarət ola bilərdi. Televiziya da Cənubi Azərbaycan şairi M.Şəhriyarın "Heydərbabaya salam" poeməsindən bir parça səsləndirən böyük elm adamı, nizamişünas Rüstəm Əliyevi saxta ittihamla həbs etdikləri halda, az keçməmiş Ulu Öndər Heydər Əliyev onun azadlığa buraxılmasına nail olur. 1978-ci ildə isə M.Şəhriyarın həm "Heydərbabaya salam" poeması, həm də inqilabi çağırış ruhlı "Azərbaycan" şeiri də daxil olmaqla, kitabı Bakıda böyük tirajla çap olunur. 1974-cü ildə tələbə auditoriyasında antisovet çıxışlarına görə həbs olunan Xəlil Rza, ardınca Əbülfəz Əliyevi, Vilayət Rüstəmzadəni, Anarı, Asəf Kərimovü, 1978-ci ildə Nəsir Ağayevi və digər mücahidləri Sovet İmperiyasının caynağından alıb xilas etməsi də danılmaz tarixi faktlardır. 1970-ci illərdə milli ruhlı kino-filmlərin, radio, televiziya proqramlarının sayının ilbəil artması da, Azərbaycan dilinin dövlət dili kimi təsbit edilməsi də, dilin inkişafına yönəlik mühüm qərarların qəbul edilməsi də, 1978-ci ildə Azərbaycan Yazıçılar İttifaqında Cənubi Azərbaycan Ədəbiyyatı Katibliyinin yaradılması da, digər bu kimi say-sız-hesabsız addımların atılması da məhz dövlət səviyyəsində Dahi Öndər Heydər Əliyevin milli ruhun artırılmasına diqqətinin danılmaz olduğundan xəbər verir. Müstəqil Azərbaycan üçün güclü iqtisadi potensial yaradılması, dövlət idarəçiliyi üçün lazım olan kadrların hazırlanması, xüsusilə hərbi kadr potensialının gücləndirilməsi və sair sahələrdə 70-ci illərdə atılan addımlar, heç

şübhəsiz, müstəqil dövlət olacağına qətiyyətlə əmin olan bu fəvqəlinənin gələcəyə hesablanmış addımları idi.

Daha bir məqama diqqət verilməsini istərdim. 1970-ci illərdə təkcə Azərbaycanda deyil, ümumən SSRİ-də türkçülük ideologiyası yeni inkişaf dövrünə qədəm qoydu. Bir vaxtlar türkçülük ideologiyasını "pantürkizm" adlandırıb, türkpərestliyi cinayət hesab edən ölkədə necə oldu ki, birdən-birə dövlət səviyyəsində türkçülük təbliğ olunmağa, Moskvada "Sovetskaya türkölogiya" adlı nüfuzlu jurnal nəşr edilməyə başladı? Əlimdə konkret fakt olmasa da, həmin dövrdə SSRİ-nin müxtəlif siyasi diskussiyalarında işlədilən "Turetskaya troyka" ("Türk üçlüyü") haqqında da söz açmağa dəyər. Qazaxstanın birinci katibi Kunayevin, Azərbaycanın birinci katibi Əliyevin və Özbəkistanın birinci katibi Rəşidovun soyadlarının baş hərflərindən ibarət olmaqla ittifaqda müzakirə obyektinə çevrilən "TT-KAR" niyə sovet rəhbərlərini ciddi narahat etməyə başlamışdı? Təsəffüf deyil ki, M.Qorbaçov sovet rəhbərliyinə gəldikdən sonra, onun anti-türk proqramında əsas tədbirlərindən biri bu üçlükdən qisas almaq olmuşdu. Əvvəl hər üç respublikada "pərepiska" axtarışına çıxdılar. Bundan bir şey çıxmıyanda ilk olaraq Qazaxstanda, ardınca Özbəkistanın Öş vilayətində və Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində silahlı toqquşmalara rəvac verildi. Bütün bunların təsadüf olduğunu düşünmək, zənnimcə sadələşmələr olardı. Və əminliklə demək olar ki, 1982-ci ildə Heydər Əliyevin SSRİ rəhbərliyinə aparılması, sadəcə, onun istedad və bacarığından ölkənin idarə olunmasında istifadə etməkdən daha çox, Azərbaycanda ilbəil güclənən milli ruhun qarşısını almağa, Azərbaycanı gerçək sahibindən təcrid etməyə yönələn addım idi. Sonda Heydər Əliyevi də Nəriman Nərimanovun taleyi gözləyirdi. İstədilər! Çox çalışdılar! Amma, sadəcə bacarmadılar! Çünki rəbbim tərəfindən ona verilən, ruhuna, canına, qanına hopdurulan ən böyük missiya - xalqının məhvolma təhlü-

kəsəndən xilasını və Azərbaycanın dünyaya günəş kimi doğmasını təmin etmək missiyası hələ qarşıda idi. Və Heydər Əliyevin öz sözlərini burda xatırlatmaq yerinə düşər: "Bir insanı allah qoruyursa, bəndə ona heç bir şey eliyə bilməz!"

Xalqının xilas və əzəmətli dövlət quruculuğu missiyası

Yenə hər kəsə məlum faktları təkrarlamaq fikrindən uzağam. 1993-cü ildə xalqının təkidli istəyi ilə yaşınlı ahlı çağında növbəti ağır tarixi yükü çiyinlərinə alaraq təkrar ölkəyə rəhbərlik etməyə razılıq verən Heydər Əliyevin elədikləri və bu gün siyasi varisi tərəfindən uğurla davam etdirildiyi qədərbilən xalqımıza yaxşı məlumdur. Təkcə ölkənin ən qiymətli sərvəti olan karbohidrogen ehtiyatlarından nə qədər siyasi bacarıqla, səriştəli və uzaq gələcəyə hesablanaraq istifadə olunması faktı bu missiyanın da uğurla davam etdirildiyini deməyə tam əsas verir.

Bu yaxınlarda Gürcüstanın eks-prezidenti M.Saakaşvilinin Rusiya televiziya kanallarıından birinə verdiyi müsahibədə dediyi kimi, çox ölkələrin nefti, qazı var, ancaq onların dahi Öndər Heydər Əliyevi və İlham Əliyev kimi sadıq davamçısı yoxdur. Neft strategiyasının başladığı ilk dövrlə bağlı, nədənsə indiyə kimi siyasi şərhçilərin də diqqətini cəlb etməyən bir məqamı xatırlatmaq kifayətdir ki, Dahi Öndər Heydər Əliyev fenomenini qismən də olsa anlamaq mümkün olsun.

1994-cü il sentyabr ayının 15-də Dahi Öndər Heydər Əliyev ABŞ-in nüfuzlu "Assoşayted press" qəzetinə müsahibə verir. Həmin müsahibə tərcümə olunaraq bir gün sonar "Xalq qəzeti"ndə çap edilmişdir. Müsahibənin sonunda neft müqaviləsi ilə bağlı danışdıqların necə getdiyini, yaxın vaxtlarda bu müqavilənin bağlanıb-bağlanmayacağı ilə bağlı jurnalistin sualını cavablandıran Dahi Öndər Heydər Əliyev bildirir ki, danışdıqlar çox çətin gedir, hələ razılaşdırılmamış çox məsələlər açıq qalıb

və yaxın zamanlarda bu müqavilənin imzalanması gözlənilir. Cəmi beş gün sonra, sentyabrın 20-də isə Əsrin Müqaviləsi imzalanır. Həmin dövrü xatırlayan hər kəs bilir ki, həm şimaldan, həm də cənubdan dərhal Azərbaycana qarşı hansı planlar işə salındı. Müqavilənin imzalanmasından sonrakı on dörd gün ərzində ölkədə baş verənləri xatırlamaq kifayətdir ki, Azərbaycanın gələcəyini müəyyən edəcək Əsrin Müqaviləsinin bağlanmasına qarşı nə qədər güclü təzyiqlər olduğunu anlamaq olar.

Hər bir gedişi zərger dəqiqliyi ilə ölçüb-biçən Dahi Öndər Heydər Əliyev bütün bunların baş verəcəyini əvvəlcədən planlaşdırmışdı və onları zərərsizləşdirməyin yollarını da öncədən çıxmışdı. Hər kəsə məlum olan nəticə haqqında isə danışmağa ehtiyac görmürəm...

Sonda!

Bir-iki dəfə görüşüb, onunla fikir mübadiləsində olmaq şərəfinə nail olmuş hər kəs təsdiq edir ki, Dahi Öndər Heydər Əliyevin yuxarıda sadələşdirdiyim və hər kəsin bildiyini nəzərə alıb sadələşdirmədiyim fəvqəlbəşər qabiliyyətləri hər zaman dərin zəka və fenomenal yaddaşı ilə birlikdə irəliləyib. Ömrünün sonuna qədər, ən gənc yaşlarında belə baş vermiş hər bir hadisəni bütün tefərrüatı ilə yadda saxlayan bu, qüdrətdən qopmuş dühanın ilahi varlıq olduğuna şübhə edə bilmərsən. Böyük bir respublikaya rəhbərlik edib, bu respublikanın istənilən əyalətlərində, kəndlərində, qəsəbələrində baş vermiş olaylardan söhbət düşdüyü zaman, həmin olayı tefərrüatı ilə danışmasına, olay iştirakçılarının hər birinin adını, soyadını birbaşa söyləməsinə heyran qalmamaq mümkün deyildi. Rəbbim seçib göndərdiyi bu sevimli bəndəsinə sonsuz sevgi, sədaqət, yorulmaz mübarizlik, müdriklik, səbr, dözümlü, uzaqgörənlik, siyasi maneəvrlər etmək bacarığı, iblislərə qarşı barışmazlıq duyğusu ilə bərabər iti zəka və sonsuzluq qədər dərin yaddaş da əta olmuşdu.

Kainatın sahibi olan rəbbim yal-

nız sevib, seçib, xilaskarlıq missiyası ilə bəşəriyyətə bəxş etdiyi fəvqəlinənlərə əta edir bütün bu keyfiyyətləri...

Və ən sonda!

Tarixən rəbbimin məxsusi missiya ilə bütün göndərdiklərinin missiyasını davam etdirən xələfləri olub. Sadıq, bacarıqlı, yaradıcı xələflər göndərilmiş sələfin başladığını daha da inkişaf etdirərək, yeni böyük uğurlara nail olur. Hesab edirəm ki, rəbbimin göndərdikləri sırasında Dahi Öndər Heydər Əliyev həm də o dühalardandır ki, onun, sözün bütün məna-larında layiqli xələfi - varisi oldu. Heydər Əliyevin bu xalqa etdiyi xidmətlər sırasında ikisini xüsusi qeyd etmədən yazını tamamlanaq istəmədim. Bunun biri yuxarıda qeyd etdiyim nəhəng neft strategiyasıdır ki, məhz bu strategiya Azərbaycanın gerçək müstəqilliyini və bütün sahələrdə irimiqyaslı inkişafını təmin etdi. Qeyd etmək istədiyim ikinci tarixi xidməti isə Cənab İlham Əliyev kimi dünya siyasətini dərinlən bilən, labirintləşmiş dünyanın siyasi səhnəsində ən nəhəng siyasiləri belə gözlənilməz usta gedişləri ilə mat qoya bilən, yurduna, Vətəninə, Xalqına, Dövlətinə möhkəm tellərlə bağlı olan, ən başlıcası isə tanrının göndərdiyi Dahi Öndər Heydər Əliyevin ilahi missiyasına sadıq qalan bir varis hazırlayıb, başladığı missiyanın sona qədər davam olunmasını təmin etməsidir...

Bir də bunu deməyə məcburam. Yazımın cəmiyyətdə birmənalı, həftə iki mənəli də qarşılanmayacağına əminəm. Mənalardan biri də bu ola-caq: Necə oldu ki, bütün bu gizli fəaliyyət haqqında təkcə mən məlumatlı oldum? Necə oldu ki, bütün insanlar həmin gizli-ləri məhz mənimlə bölüşdülər? Sualı verməkdə haqlı ol-salar belə, onu da qəbul etməlidirlər ki, həyatda hər kəsin missiyası var və bu missiya yaradan tərəfindən müəyyən edilir. Göndərilmişləri gələcək nəsillərə olduğu kimi tanıtmıq missiyası da yüz-lərlə, bəlkə də min-lərlə insanlarla bərabər, görünür mənə də həvalə edilmiş bir yaşam vəzi-fəsidir. Bəlkə də buna görə çox şanslarımdan ya imtina etmişəm, ya da kimlərsə onun puç olmasında və-silə olub.

Hesab edirəm ki, yazdıqlarım və yazmadığım minlərlə faktlar haqqın-da mənəndə də çox məlumatı olan insanlar olub və var. Kimsə bütün bun-lar haqqında ilk addımı atmalı idi. Yəqin bu ilk addım missiyası mənim boynuma biçilibmiş ki, özüm də gözləmədiyim halda zaman-zaman bütün bunları bilən və özləri ilə mə-zara aparın böyük şəxsiyyətlərlə tə-lə məni görüşdürmüş və bu faktların itib-batmaması üçün mənə söylə-məyi lazım bilmişlər. Belədirsə, nə xoş mənə, ölmədən bu ilk imza at-maq mənə nəsib oldu. Arxivlər açıl-sın, daha nələr və nələr çıxacaq üzə o zaman!..

Təhmasib Novruzov

Hər bir peşənin öz çətinlikləri var. Lakin heç kəsə sirr deyil ki, jurnalistika elə bir sahədir ki, nə qədər peşəkar, nə qədər çalışqan bir mütəxəssis kimi yetişsən də mütləq səndən narazı qalan tərəf tapılacaq. Əvvəla dünyanı ağuşuna almış pandemiya, daha sonra 44 günlük Vətən müharibəsində bu peşənin nə qədər çətinlikləri olduğunu bütün həmkarlarımız tam mənası ilə anladı. Jurnalistika sahəsində olan qurumlarla media arasında körpü rolunu oynayan mətbuat xidmətlərinin rəhbərlərinin də işlərinin çətinlikləri çox olması fikri ilə də hər kəs razılaşar. Lakin onların əsas vəzifəsi media üçün donor rolunu oynamaqdır. Bəs, hansı qurumların mətbuat xidmətlərinin rəhbərləri jurnalistləri tez-tez narazı salaraq, onların öz vəzifə borclarını yerinə yetirmələri ilə əlaqədar bu və ya digər şəkildə maneələr yaradırlar? Məsələ ilə əlaqədar jurnalistlərimiz arasında sorğu keçirdik. SİA həmin sorğunu təqdim edir:

Moderator.az-ın redaktoru Xəyalə Rəis: “Açıqı mən 2 ildir fəaliyyətini dayandıran və 2 ildir istirahət edən teatrların mətbuat xidmətinin yerində olmağını çox istərdim. Hələ pandemiyanın nə zaman bitəcəyi və teatrların nə zaman bərpa olunacağı sual altında qaldıqda isə adamın işini atıb teatrların birinə mətbuat xidməti vəzifəsinə təyin olun-

mağı gəlir. Pandemiyadan dolayı bu 2 il ərzində bir çox qurumların iş prinsipində axsaqlıqlar və çatışmazlıqlar olub. Bu da təbii ki, anlaşılandır. İl ərzində çalışdığım qurumların mətbuat xidmətləri operativ cavab verməyə çalışıblar”.

X.Rais vurğulayıb ki, bəziləri bir gün keçdikdən sonra sualımı cavablandırsa da, bunun onlardan asılı olmadığını da anlayıram: “Çünki dövlət qurumları razılaşdırılmamış və təsdiq edilməmiş informasiyanı mətbuata ötürmürlər. Ən çox da 44 günlük müharibə dönməndə rəsmi dövlət qurumlarından hər hansı informasiyanı almaqda çətinlik çəkdi. Hətta qeyd edim ki, o zaman Mədəniyyət Nazirliyinə etdiyim müraciət və ünvanladığım sualın cavabı hələ də gəlməyib. Bunun üçün bir neçə dəfə yenidən əlaqə saxlasam da cəhdlərim boş çıxdı”.

“Yeni Çağ” Media Qrupunun baş direktoru Aqil Ələsgər: “Mətbuat xidmətləri qurumlarla media arasında körpü rolunu oynamalıdır. Çox təəssüf ki, bir çox həmkarımız

jurnalist kimi fəaliyyət göstərərək özünü çox fərqli ampulada sərgiləyə bilər, az da olsa səlahiyyət sahibi olan kimi tamamilə dəyişir. Heç bir qurumun mətbuat xidmətinin rəhbəri unutmamalıdır ki, qurumu mətbuatdan qorumaqla yox, tam əksinə mətbuatı tam məlumatlandırmaqla mükəlləfdirlər. Dəfələrlə bu məsələlərdə öz etirazımızı bildirmişik. Məsələn, biz bəzi məlumatları düşmənlərin XİN-nin rəsmi “twitter” sahifəsindən öyrəndiyimiz halda, öz ölkəmizin XİN mətbuatından həmin məlumatı ala bilməmişik. Eyni zamanda mən qeyd edim ki, Dövlət

“Mətbuat xidmətindən söz soruşdum mənə dostluqdan sildi”

JURNALİSTLƏR QURUM SÖZÇÜLƏRİNDƏN NARAZIDIR

Miqrasiya Xidmətinin rəhbərindən hansısa məsələ barədə məlumat almaq daha asandır, nəinki, qurumun mətbuat xidmətinin rəhbərindən. “Azərbaycan”ın mətbuat xidmətinin rəhbəri bizim çox hörmətli həmkarımız Anar Nəcəfli təəssüf ki, istədiyi jurnalistə məlumat verir, istəmədiyinə yox. Həmçinin Səhiyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri çox tanınmış jurnalist olan Pərviz Əbülbəkirova zəng edib hər hansı məsələ ilə əlaqədar münasibət öyrənmək qeyri-mümkündür”.

A.Ələsgər vurğulayıb ki, ən çox jurnalistləri incidən, çək-çevirə salanlardan biri də AQT-nin mətbuat xidmətinin rəhbəridir: “Bu siyahını uzatmaq da olar. Yaşanan bəzi neqativ hallardan biri də budur ki, jurnalist məlumatı əldə edir, qurumun mətbuat xidmətinə sualı yönəldir, lakin qurum rəsmisi sualı yönəldirən jurnalistə cavab vermək əvəzinə özünün əməkdaşlığı etdiyi jurnalistlərə xəbər şəklində hazırlayıb göndərir. Mətbuat xidmətləri ilə əlaqədar o qədər ağırlıq məqamlar ki, bəzən bizim üçün buna dəqiqələr yox saatlar lazım olur. Fikrimcə, televiziyaaların tanınmış simalarına mətbuat xidmətinin rəhbəri kimi vəzifə verilməsi qadağan olunmalıdır. Çünki televiziya şirkətləri həmin şəxslərin tanınması üçün kifayət qədər vəsait xərcləyir. Lakin sonradan həmin jurnalistlər mətbuat xidmətinin rəhbəri vəzifəsinə yönəldilər və nəticədə itirən həmin televiziyaalar olur”.

“Yeni Müsavat” qəzetinin jurnalisti Xəlidə Gəray: “Mətbuat katibi adından da göründüyü kimi daim mətbuatla intensiv işləyən, mətbua-

ta daim açıq olan şəxs olmalıdır. Sevindirici haldır ki, son illərdə bu sahədə yaxşılaşma doğru dəyişikliklər var. Yəni, hansısa informasiyanı dəqiqləşdirmək, onun ətrafında yaranmış suallara cavab tapmaq üçün

mətbuat katiblərinə müraciət etdikdə, qənaətbəxş nəticə əldə etmək olur. Hətta bir çoxu yaranmış problemlə bağlı jurnalistlər sual vermədən dərhal sosial şəbəkədə məlumat paylaşır, ictimaiyyəti məlumatlandırır və bununla da həm özünü, həm də jurnalistlərin işini asanlaşdırmış olur”.

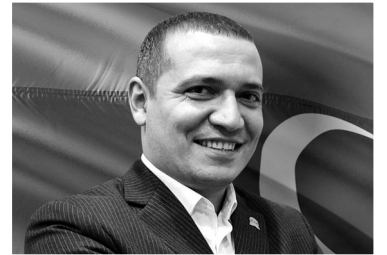
X.Gəray vurğulayıb ki, aktiv mətbuat katiblərindən Daxili İşlər Nazirliyinin rəsmisi Elşad Hacıyevi, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri İradə İbrahimovanı, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Vüqar Hüseynovu, Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Anar Nəcəfli, Azərsu ASC-nin

bəbə görə müdafiə etmişəm. Özüməndən asılı olmayan səbəbdən telefonum və nömrəm sıradan çıxdı. Bütün əməkdaşlığı etdiyim mətbuat xidmətlərinə yeni nömrəmi göndərərək qrupa salmalarını xahiş etdim. Bilirsiniz ki, son vaxtlar məlumatlar əsasən “vatsap” qruplarında yerləş-

sən. Çox zaman buna nail olsaq da bəzi hallarda müvafiq qurumların media ilə əlaqələrə məsul şəxsinin qeyri-peşəkarlığı, “məmurlaşması” səbəbindən sorğumuza, suallarımıza cavab verilmir. Amma elə ki, material dərc olunur, ictimailəşir, həmin qurumun mətbuat xidməti rəhbəri ya narazılığını ifadə edir, ya da təkzib xarakterli açıqlama yayırlar”.

Rufik İsmayilov vurğulayıb ki,

sağ olsunlar, hamısı həmin saniyə xahişimi yerinə yetirdi. Mais bəy özünü məmur, mənə isə ona işi düşən vətəndaş hesab etdi, öz ələmində. Hər yazanda mənə get-gələ saldı. Hətta şəxsi yazışmada xəbəri göndərdi, amma qrupa daxil etmədi. Mən də ona sözümlü yazdım. Allah üzümüzə baxıb Mais bəy işimizi aşırmağa ehtiyacımız olan yerlərdə çalışmış, uzaqbaşı aşağı-yuxarı 30 qəpiyimizi yeyər aparatlar. Vacib xəbərləri də səhifələrindən götürüb işıqlandırır. Halbuki onun vəzifəsi mediaya xəbər göndərməkdir”.

E.Abuşova vurğulayıb ki, gördüyüm, müşahidə etdiyim nöqsanları yazıram, bu da M.Ağayevin xoşuna gəlmir, öyrəşib şablon təriflərə: “Mən də onu bacarmıram. Son vaxtlar yersiz müdaxilə etdiyini də görürəm. Başqa bütün mətbuat xidmətləri rəhbərləri ilə çox normal münasibətim var, hamısı ilə operativ işləyirəm. Fərsətdən istifadə edib hamısına təşəkkür edirəm. Ən demokratları DGK mətbuat xidmətinin rəhbəri Natiq Axundovdur. Gömrükdə olan haqsızlıqları ictimailəşdirəndə Natiq müəllim heç vaxt yazının silinməsi xahişində bulunmayıb, heç vaxt da münasibətində dəyişiklik hiss etməmişəm. Fikirilərə hörmətlə yanaşıram. Eləcə də Anar Cəbrayılı. Məndən çox onu problemlə narahat edən yoxdu. Həmişə də “Azərsu” ASC-nin bütün sosial şəbəkə hesablarını problemə təq edib paylaşırıram. Bazar günləri də şəxsi problemlər üçün Anar bəyi narahat edirəm. Amma heç vaxt yazdığım çatışmazlığa görə Anar Cəbrayılının münasibətində dəyişiklik görməmişəm, xəbəri sildirmək istəyi ilə qarşılaşmamışam”.

“Kaspi” qəzetinin parlament müxbiri Rufik İsmayilov: “Hər bir media mənsubu kimi mən də müxtəlif istiqamətlər üzrə yazılar hazırlayıram, redaksiya tapşırıqları yerinə yetirirəm. Bu zaman hansısa dövlət qurumunun mövzuya dair münasibətini öyrənmək zərurəti yaranır. Yaxud hansısa sosial məzmunlu, şübhəli xarakterli araşdırma apararkən obyektivlik naminə cavabdeh qurumun, şikayət olunan tərəfin mövqeyini bilmək, həmçinin problemi onun diqqətinə çatdırmaq istəyir-

bu, xoşagəlməz haldır: “Digər tərəfdən, bəzi dövlət qurumlarının mətbuat xidməti rəhbərləri təmsil olunduqları qurumla bağlı hər hansı tənqidi materiala dözümsüz yanaşır, məsələni şəxsiləşdirirlər. Belələrində elə gəlir ki, jurnalistlə hansısa formada münasibəti varsa, onun təmsil etdiyi qurumdan həmin media mənsubunun yazması qeyri-etikdir və sair. Belə münasibətlə şəxsən bir neçə dəfə qarşılaşmışam. Halbuki sağlam tənqid, ictimailəşdirilən problemin həlli sözündən qurumun işinə dəstəkdir və jurnalistin burada hansısa şəxsi marağı, yaxud şəxsi qərəzliyi yoxdur. Ona görə də mətbuat xidmətində çalışan həmkarlarımızı sağlam, peşəkar media qurumları ilə sıx əməkdaşlığa səsləyirəm”.

“Yeni Sabah”az sayının baş redaktoru Seymur Verdizadə: “İşimin çoxluğu ilə əlaqədar olaraq mətbuat xidmətlərinin rəhbəri ilə danışmaq imkanım olmur. Amma əməkdaşlarımızın gəlmiş olduğu qənaətə əsaslanıb mətbuatla məsafə saxlayan dövlət qurumlarının mətbuat xidmətlərinin adlarını çəkə-

bilərəm. Şübhəsiz ki, bu siyahıya Səhiyyə Nazirliyinin mətbuat xidməti başçılığı edir. Son bir ildə heç bir əməkdaşımıza Pərviz müəllimlə danışmaq qismət olmayıb. Həmin günün səbirsizliklə gözləyirik”.

S.Verdzadə vurğulayıb ki, TƏBİB-in mətbuat xidmətinin fəaliyyəti də əməkdaşlarımızı qane etmir: “Bu qurumdan ya cavab ala bilmirik, ya da dolğun cavab ala bilmirik. Əməkdaşlıq edən bilmədiyimiz dövlət qurumlarının sırasına Turizm Agentliyi də daxildir. Ölkədə demək olar ki, turist olmasa da, bu qurumun əməkdaşlarının suallarımıza cavablandırmağa heç vaxt zamanı olmur”.

Aysel Məmmədova

Azərbaycan iqtisadiyyatının gücləndirilməsinə xidmət edən

FƏRMAN

Prezident İlham Əliyevin imzaladığı “Azərbaycan Respublikasında iqtisadi rayonların yeni bölgüsü haqqında” Fərman Qarabağın inkişafını sürətləndirəcək

Azərbaycan dünya miqyasında öz iqtisadi inkişaf modeli və dinamik tərəqqisi ilə fərqlənən ölkələrdəndir. Azərbaycan son 18 ildə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən uğurlu siyasətin fonunda böyük inkişaf yolu keçib. Bu hərtərəfli inkişaf bütün sahələri əhatə etməklə yanaşı, Azərbaycanın iqtisadi qüdrətinin artmasını təmin edib. Bəli, həqiqətən də bu danılmaz aksiomadır. Məhz ölkəmizin iqtisadiyyatın inkişaf tempinə görə regionda lider dövlətə çevrilməsi də təsadüfi deyil. Azərbaycan hökumətinin yürütdüyü müstəqil siyasət həmişə birmənalı olub: “Güclü dövlət, güclü iqtisadiyyat və sosial rifah. Bax, bu prinsiplərin vəhdəti bu gün Azərbaycanı dünyada seçilmiş ölkələrin sırasına daxil edibdir. Bunun nəticəsində, biz uğurla inkişaf edirik”.

Bir sözlə, bütün bunlar Azərbaycan Prezidentinin əhalinin rifahının yüksəlməsi məsələsinə prioritet sahə kimi diqqətdə saxladığını, artıq bu istiqamət üzrə çox böyük işlər görüldüyünü və qarşıdan gələn illərdə də bu tendensiyanın qorunub saxlanacağını bir daha təsdiq edir.

Iqtisadi rayonların sayının artırılması düzgün aparılan siyasətin nəticəsidir

Prezident İlham Əliyev iyulun 7-də “Azərbaycan Respublikasında iqtisadi rayonların yeni bölgüsü haqqında” imzaladığı fərmanla iqtisadi rayonların sayı 11-dən 14-ə çatdırılıb. Bu fərmanın verilməsində əsas məqsəd Azərbaycan ərazilərinin işğaldan azad edilməsi iqtisadi rayonlar üzrə bölgüyə yenidən baxılmasını şərtləndirir.

Fərmanda qeyd olunur ki, ölkəmizin şəhər və rayonlarının davamlı və tarazlı inkişafının təmin olunması məqsədilə qəbul edilmiş Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı dövlət proqramlarının uğurlu icrası nəticəsində şəhər, qəsəbə və kəndlərimizin siması köklü şəkildə dəyişib, regionların iqtisadi potensialı artırb, infrastruktur təminatı, əhaliyə göstərilən dövlət xidmətlərinin keyfiyyəti, biznes və investisiya mühiti yaxşılaşıb, əhalinin rifah halı yüksəlib. Ardıcıl olaraq həyata keçirilmiş məqsədyönlü islahatlar və genişmiqyaslı tədbirlər ölkəmizin iqtisadi və hərbi-müdafiə qüdrətini daha da gücləndirib və 44 günlük Vətən müharibəsində parlaq qələbənin qazanılmasına güclü zəmin yaradıb.

Sənəddə vurğulanır ki, hazırda işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpası, gələcək inkişafının təmin olunması, zəruri infrastrukturun yaradılması və əhalinin doğma torpaqlarına qayıdışı istiqamətində genişmiqyaslı tədbirlər həyata keçirilir.

çirilir. Qeyd edilən ərazilərin zəngin iqtisadi potensialından, təbii sərvətlərindən və geniş turizm imkanlarından səmərəli istifadə etməklə onların bərabər inkişafının təmin edilməsi üçün nəzərdə tutulan bütün işlərin vahid proqram əsasında aparılmasının məqsədmüvafiqliyi əraziləri işğaldan azad edilmiş rayonların iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsünə yenidən baxılmasını şərtləndirir.

Zəngəzur dağ silsiləsi ilə əhatə olunan, Laçın və Kəlbəcərdən Naxçıvana qədər böyük bir ərazini tutan Zəngəzur yaylasının şərq hissəsində, Ermənistanla sərhəddə yerləşmiş və eyni coğrafi məkanda, tarixən birlikdə, habelə uzun illər 1861-ci ildə yaradılmış Zəngəzur qəzasının tərkibində olmaları və ənənəvi sosial-iqtisadi, tarixi-mədəni bağlılıqları Zəngilan, Qubadlı, Cəbrayıl, Laçın və Kəlbəcər rayonlarının vahid iqtisadi rayonda birləşdirilməsini zəruri edir.

Ağdam, Şuşa, Füzuli, Tərtər, Xocavənd, Xocalı rayonları və Xankəndi şəhəri, habelə Qarabağ bölgəsinə aid olan Ağcabədi və Bərdə rayonları da daxil olmaqla özünəməxsus zəngin tarixi-mədəni irsə, əsrarəngiz təbiətə malik qədim Qarabağ bölgəsinin bərpası və sürətli inkişafının təmin edilməsi üçün yeni Qarabağ iqtisadi rayonunun da yaradılması vacibdir.

Azad olunmuş ərazilərin ölkəmizin iqtisadiyyatına reintegrasiyası digər iqtisadi rayonlar, o cümlədən Gəncə-Qazax və Aran iqtisadi rayonları üzrə planlaşdırma işinin səmərəliliyinin artırılmasını, iqtisadi idarəetmədə çevikliyin təmin olunmasını və bu məqsədlə həmin iqtisadi rayonların tərkibinə də yenidən baxılmasını tələb edir.

Fərmana əsasən, Azərbaycan Respublikasının iqtisadi rayonlarının bölgüsü aşağıdakı kimi təsdiqlənib:

Bakı iqtisadi rayonu (Bakı şəhəri);

Naxçıvan iqtisadi rayonu (Naxçıvan şəhəri, Babək, Culfa, Kəngərli, Ordubad, Sədərək, Şahbuz və Şərur rayonları);

Abşeron-Xızı iqtisadi rayonu (Sumqayıt şəhəri, Abşeron və Xızı

rayonları);

Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu (Ağsu, İsmayilli, Qobustan və Şamaxı rayonları);

Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonu (Gəncə və Naftalan şəhərləri, Daşkəsən, Goranboy, Göygöl və Samux rayonları);

Qarabağ iqtisadi rayonu (Xankəndi şəhəri, Ağcabədi, Ağdam, Bərdə, Füzuli, Xocalı, Xocavənd, Şuşa və Tərtər rayonları);

Qazax-Tovuz iqtisadi rayonu (Ağstafa, Gədəbəy, Qazax, Şəmkir və Tovuz rayonları);

Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu (Xaçmaz, Quba, Qusar, Siyəzən və Şabran rayonları);

Lənkəran-Astara iqtisadi rayonu (Astara, Cəlilabad, Lerik, Lənkəran, Masallı və Yardımlı rayonları);

Mərkəzi Aran iqtisadi rayonu (Mingəçevir şəhəri, Ağdaş, Göyçay, Kürdəmir, Ucar, Yevlax və Zərdab rayonları).

Bu gün Prezident İlham Əliyev iyulun 7-də imzaladığı “Azərbaycan Respublikasında iqtisadi rayonların yeni bölgüsü haqqında” fərmanla iqtisadi rayonların sayı 11-dən 14-ə çatdırılmasında əsas məqsəd Azərbaycan ərazilərinin işğaldan azad edilməsi iqtisadi rayonların sürətli inkişafının təmin edilməsidir. Bir sözlə, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə torpaqlarımızın işğaldan azad olunması nəticəsində yeni iqtisadi rayonların yaradılması Azərbaycan iqtisadiyyatını gücləndirəcək. Yeni, bu, vaxtında verilmiş qərardır və düzgün aparılan siyasətin nəticəsidir. Yaxın gələcəkdə bu qərarın müsbət nəticələrinin şahidi olacağıq.

Bir sözlə, bu Fərman bir daha onu təsdiq edir ki, əbədi olaraq Azərbaycana qaytarılan Qarabağ bir neçə ildən sonra dirçəldiləcək, məskunlaşdırılacaq, insanların xoşbəxt və firavan yaşadığı cənnətməkəna çevriləcəkdir! Bu həm də xalqımızın ən böyük arzusu və xilaskar Prezident İlham Əliyevin qarşıya qoyduğu real vəzifədir! Xalqımız yaxın gələcəkdə bu Fərmanın müsbət nəticələrinin şahidi olacaq.

RƏFİQƏ KAMALQIZI

“İqtisadi rayonların yeni təsnifatı əhəmiyyətli addımdır”

Azərbaycanda iqtisadi rayonların yeni bölgüsü Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafı, eyni zamanda sistemli şəkildə iqtisadiyyatın idarə edilməsi baxımından çox vacibdir. Nəzərə alaq ki, iqtisadi rayonlar təbii ki, həm coğrafi baxımdan fərqlənməklə yanaşı, eyni zamanda potensialına, iqtisadi potensialına uyğun olaraq qiymətləndirilməsinə imkan verir və nəticə etibarlı ilə biz iqtisadi rayonlara artıq həmin rayonun iqtisadi potensialına uyğun olaraq yanaşmanın həyata keçirilməsini müşahidə edirik.” Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında iqtisadçı ekspert, Milli Məclisin deputatı Vüqar Bayramov deyib.

Millət vəkili sözlərinə görə, yeni təsnifat artıq Azərbaycanın 44 günlük vətən müharibəsində əldə etdiyi zəfərdən sonra formalaşmış yeni düzənə, eyni zamanda təbii ki, yeni reallıqlara uyğun olaraq həyata keçirilir.

“İqtisadi rayonların yeni təsnifatı Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafı baxımından, eləcə də rayonlarımızın iqtisadi potensialının genişləndirilməsi baxımından vacibdir. Eyni zamanda nəzərə alaq ki, artıq biz iqtisadi rayonlar sırasına yeni adda, yeni Qarabağ və

eləcə də Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarının adlarının daxil edilməsini gördük. Bu həm strateji baxımdan, həm iqtisadi baxımdan, həm də təbii ki, tarixi baxımdan kifayət qədər vacib bir qərardır, əhəmiyyətli bir addımdır. Çünki, nəticə etibarlı ilə, nəzərə alaq ki, əvvəlki təsnifatda Yuxarı Qarabağ və Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonları var idi, amma yeni təsnifatda Qarabağ bölgəsində yerləşən rayonlar Qarabağ İqtisadi Rayonunda təmsil olunacaq. Şərqi Zəngəzur praktik olaraq həmin bölgənin iqtisadi potensialının istifadə edilməsi və genişləndirilməsi baxımından da vacibdir.

Xüsusən nəzərə alaq ki, Qarabağ İqtisadi Rayonunun həm sənaye, həm turizm, həm də aqrar sektorda böyük potensialı var. Şərqi Zəngəzur da həm aqrar sahədə, həm də təbii ehtiyatlar baxımından kifayət qədər böyük potensiala malik olan iqtisadi rayondur. Bu, bölgələrimizin, işğaldan azad olunmuş rayonlarımızın bərpa və yenidən qurulmasını nəzərə alsaq, nəticədə işğaldan azad olunmuş ərazilərimizin, bütövlükdə Qarabağın bərpa və yenidənqurma prosesinin daha sürətli şəkildə həyata keçirilməsi, eyni zamanda iqtisadi inkişafın formalaşmasına daha sistemli, həmçinin dövlət proqramları çərçivəsində yanaşmanın həyata keçirilməsinə imkan verəcək. O baxımdan yeni təsnifat bütövlükdə Qarabağın, işğaldan azad olunmuş ərazilərimizin iqtisadi potensialının daha yaxından istifadə edilməsinə imkan verəcək. Xüsusən nəzərə alaq ki, Şərqi Zəngəzur, Zəngəzur dəhlizi vasitəsilə Naxçıvan Muxtar Respublikasına və qardaş Türkiyəyə çıxış imkanları əldə edəcək və bu da təbii ki, Şərqi Zəngəzur İqtisadi Rayonunun həm də strateji baxımdan, coğrafi baxımdan əhəmiyyətini göstərən faktorlardan biridir. O baxımdan yeni təsnifat Azərbaycanda iqtisadi inkişafın sistemliliyi, dayanıqlılıq təmin edilməsi baxımından vacib olmaqla yanaşı, həm də işğaldan azad olunmuş ərazilərimizin iqtisadi potensialının daha yaxından və daha geniş şəkildə istifadəsinə imkan verəcək və bu da, həmin ərazilərimizdə iqtisadi inkişafın daha qısa zamanda formalaşmasına stimül yaradacaq”, deyərək Vüqar Bayramov bildirib.

İnam Hacıyev

Azərbaycanda 104 nəfər koronavirusa yoluxub

Azərbaycanda dünən koronavirus infeksiyasına 104 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb, 39 nəfər müalicə olunaraq sağalıb və evə buraxılıb.

SİA xəbər verir ki, bu barədə Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargah məlumat yayıb. Son sutkada COVID-19-dan 1 nəfər dünyasını dəyişib. İndiyədək ölkədə ümumilikdə 336 788 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib, onlardan 330 606 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 4 980 nəfər vəfat edib, aktiv xəstə sayı 1 202 nəfərdir. Son sutka ərzində yeni yoluxma hallarının müəyyənləşdirilməsi ilə əlaqədar 8 709, ötən müddət ərzində isə ümumilikdə 3 821 726 test aparılıb.

Müasir dünyada istənilən ölkədə multikultural dəyərlərə sahib olmaq anlaşılmazlığa, fobiya, milli və dini münaqişələrə son qoymaq deməkdir. Azərbaycan o nadir ölkələrdədir ki, bu gün dünyaya multikultural dəyərlərini mesaj olaraq verir. Azərbaycanın multikulturalizm dəyərlərinə sahib olması, onu təşviq etməsi aparıcı beynəlxalq təşkilatlar və dünya birliyi tərəfindən yüksək dəyərləndirilir. Təbii ki, ölkəmizdəki bu tolerant mühitin yaradılması və inkişafı bilavasitə xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. “Tolerantlıq, dözümlülük çox geniş anlayışdır”, - deyən Ulu Öndər Heydər Əliyev onun həm insani münasibətlərin, həm insan cəmiyyətində gedən proseslərin, həm də dövlətlərarası, millətlərarası, dinlərarası münasibətlərin bir çox cəhətlərinə aid olduğunu bildirdi. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin təşəbbüsü və göstərişi ilə Azərbaycanda milli azlıqların ədəbiyyat, mədəniyyət, dil, tarix, adət-ənənələrinin qorunub saxlanması, inkişaf etdirilməsinə qanuni zəmin yaradıldı, qəbul edilən bir çox qanunlarda Azərbaycan ərazisində yaşayan bütün milli azlıqların mədəni kimliyinə təminat verildi.

AZƏRBAYCAN MÜXTƏLİF ETNOSLARIN VƏ MİLLƏTLƏRİN TARİXƏN DOSTLUQ VƏ QARDAŞLIQ ŞƏRAİTİNDƏ YAŞADIĞI MÜQƏDDƏS MƏKANDIR

Bu gün Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi kursunu uğurla davam etdirən Azərbaycan Prezidenti Cənab İlham Əliyev bütün sahələrə olduğu kimi, bu sahəyə də ayırdığı diqqət nəticəsində milli-mənəvi dəyərlərimizin yaşadılması, tarixi-dini abidələrimizin bərpası, dövlət-din münasibətlərinin tənzimlənməsi sahəsində regionun lider dövlətinə çevrilib. Müxtəlif dinlərin məbədlərinə qayğı və diqqət, o cümlədən dini ocaqlarımıza məscidlərimizə olan münasibət Azərbaycanda din-dövlət münasibətlərinin, vətəndaş həmrəyliyi və yüksək səviyyəsini nümayiş etdirir. Söz yox ki, Azərbaycan dünyəvi, müasir, dünyaya açıq olan dövlət olmaqla yanaşı, milli dəyərlərə, adət-ənənələrə də böyük hörmətlə yanaşan bir ölkədir. Dövlət başçısının mütəmadi olaraq din xadimləri ilə görüşməsi, dini konfessiyalara maddi yardımlar edilməsi, dini ibadət yerlərinin təmir-bərpa olunması fikirlərimizə əsas verir. Ölkəmizdəki mövcud durum bütün dinlərin nümayəndələrinin öz dini ayinlərini

Müxtəlif etnosların və millətlərin dostluq, qardaşlıq məkanı

Dövlət başçısının Sərəncamı ilə Azərbaycanda dini qurumlara maliyyə yardımı göstəriləcək

azad şəkildə icra etmələrinə imkan yaradır. Bu onun göstəricisidir ki, Azərbaycan müxtəlif etnosların və millətlərin, fərqli dinlərə sitayiş edən insanların tarixən dostluq və qardaşlıq şəraitində yaşadığı bir məkandır və hər kəs üçün müqəddəs torpaqdır. Pravoslavlar, katoliklər, protestantlar, yəhudilər daxil olmaqla, müxtəlif etnik və dini qruplar sülh, qardaşlıq, qarşılıqlı hörmət şəraitində yaşayırlar və bu vəziyyət heç zaman dini və ya irqi ayrı-seçkilik olmadığını bir daha göstərir. Dini mərkəz və idarələrin xarici ölkələrdəki müvafiq mərkəzlərlə işgüzar əlaqə saxlamasına, onların beynəlxalq dini tədbirlərdə iştirakına heç bir məhdudiyyətlər qoyulmur. Paytaxtımızdakı Rus Pravoslav Kilsələrinin Yepiskopluğu Xəzəryanı bölgələrin xristian-pravoslav kilsələrinə rəhbərlik etməklə yanaşı, ölkədaxili və ölkəxarici dini mərkəzlərlə geniş əməkdaşlıq əlaqələri qurur. Azərbaycanın yəhudi icmaları “Soxnut”, “Aqudit İsrail” və “Tşuva İsrail” kimi beynəlxalq təşkilatlarla, eyni zamanda ABŞ, İngiltərə və digər dövlətlərin yəhudi icmaları ilə geniş imkanlara malikdirlər. Ölkəmizdə xristian və yəhudi dini tədris müəssisələrinin olması da tolerantlıq mühitinin olmasından xəbər verir. Azərbaycanda yəhudilərin 2500 ildən artıqdır ki, məskunlaşması dini dözümsüzlüyə və ayrı-seçkilikə məruz qalmamalarını özündə ehtiva edir. Hazırda Azərbaycanda 7 yəhudi dini icması var. 2003-cü il mart ayında Bakıda yeni yəhudi sinaqoqu istifadəyə verilib. Elə həmin il Bakıda “Od-Avner” Xabad Lyubavici Beynəlxalq Fondunun maliyyələşdirdiyi ilk yəhudi orta ümumtəhsil məktəbi fəaliyyətə başlayıb. Həmçinin, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 222 sayılı 5 oktyabr 2006-cı il tarixli Qərarına əsasən Quba rayonu Qırmızı qəsəbədə yerləşən 1 nömrəli məktəbə İsaak Abramoviç Xanukovun adı verilib. Biz bunu kifayət qədər sadalaya bilərik. Bu gün ölkəmizdə 2200-dən artıq məscid mövcuddur, 14 kilsə, 7 sinaqoq fəaliyyət göstərir. Bununla yanaşı, ölkə ərazisində 748 pir və ziyarətgah var.

“MULTİKULTURALİZM ƏNƏNƏLƏRİ VƏ TOLERANTLIQ AZƏRBAYCAN XALQININ HƏYAT TƏRZİ, MƏNƏVİ-ƏXLAQİ DƏYƏRİ, AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ SİYASƏTİDİR”

Azərbaycan Prezidentinin 21 iyun 2001-ci il tarixli 512 nömrəli Fərmanı ilə Azərbaycanda Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi yaradılıb. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 10 oktyabr 2017-ci il tarixli Fərmanı ilə ölkədə mövcud dini konfessiyaların dəstəklənməsini, mənəvi dəyərlərin qorunması və inkişafını, habelə bu sahəyə dövlət dəstəyinin gücləndirilməsini təmin etmək məqsədi ilə Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin tabeliyində Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondu fəaliyyət göstərir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 9 fevral 2018-ci il tarixli Sərəncamı ilə Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin tabeliyində Azərbaycan xalqının tarixi ənənələrinə söykənən və dövlət siyasətinin məntiqi nəticəsi olan yüksək dini-mənəvi mühitin qorunub saxlanılmasını və inkişaf etdirilməsini və s. təmin etmək məqsədilə Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu yaradılıb. Bu gün ölkəmizdə olan multikultural mühit nümunədir. Həyata keçirilən tədbirlərin davamı olaraq Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev “Azərbaycanda dini qurumlara maliyyə yardımı göstərilməsi haqqında” Sərəncam imzalayıb. Sərəncama əsasən, Azərbaycan da dini qurumlara maliyyə yardımı göstərmək üçün Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan

Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondundan Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinə 2,0 (iki) milyon manat, Rus Pravoslav Kilsəsinin Bakı və Azərbaycan Yeparxiyası dini qurumuna 350,0 (üç yüz əlli) min manat, Bakı şəhəri Dağ yəhudiləri dini icmasına 350,0 (üç yüz əlli) min manat, Avropa yəhudilərinin Bakı dini icmasına 150,0 (yüz əlli) min manat, Azərbaycan Respublikasında Katolik Kilsəsinin Apostol Prefekturası dini qurumuna 150,0 (yüz əlli) min manat və Azərbaycan Respublikasının Alban-Udi xristian dini icmasına 150,0 (yüz əlli) min manat, habelə digər qeyri-islam dini icmalarına maddi dəstək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin tabeliyində olan Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fonduna 100,0 (yüz) min manat ayrılacaq. Əlbəttə ki, multikulturalizm siyasəti vasitəsilə etnik-mədəni və dini müxtəlifliyin tənzimlənməsi sahəsində Azərbaycanın əldə etdiyi nailiyyətləri dünya ictimaiyyəti yüksək dəyərləndirir. Bu gün bir çox dövlətlər Azərbaycanın bu sahədəki uğurlu təcrübəsini öyrənir. Azərbaycandakı bu münasibət ölkəmizin tolerantlıq mühitinin və multikulturalizm təcrübəsinin təbliği baxımından son dərəcə mühumdür. Müasir dövrümüzdə Azərbaycanın iqtisadi inkişafını, ölkədə hökm sürən siyasi sabitliyin məntiqi nəticəsi olaraq bütün sahələrdə olduğu kimi, milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunması və dünyada təbliği ilə bağlı möhtəşəm layihələr reallaşır. Təbii ki, bu Azərbaycanın iqtisadi gücü olması ilə yanaşı, ölkədə dini dözümlüyn, əmin-amanlığın hökm sürməsi də mühüm faktorlar sırasındadır. Bu gün ölkəmizdə müxtəlif dinlərin nümayəndələrinin sülh, əmin-amanlıq şəraitində yaşaması dövlətimiz tərəfindən həyata keçirilən tədbirlərin məntiqi nəticəsidir. Dövlət başçısı İlham Əliyevin bəyan etdiyi kimi, multikulturalizm ənənələri və tolerantlıq Azərbaycan xalqının həyat tərz, mənəvi-əxlaqi dəyəri, Azərbaycan Respublikasının siyasətidir.

Nəzakət ƏLƏDDİNCİZİ

Ötən gün erməni teleqram kanallarının birində erməni qulduru əlində silah və hərbi geyimlə öz fotosunu paylaşdı. SİA xəbər verir ki, bu barədə “Karabaxskiy vestnik” Azərbaycan teleqram kanalı yazır.

Bildirilir ki, erməni quldurunun fotosu Ağdamın inzibati sərhədlərində çəkilib və bu fakt müvafiq qaydada araşdırılmalıdır. Bu, həm də belə bir nəticəyə gəlməyə zəmin yaradır ki, Ermənistan tərəfi 10 noyabr 2020-ci ildə imzalanmış üçtərəfli bəyanatın 4-cü maddəsinə nəinki yerinə yetirir, eləcə də tənqidatçı əməllərə yol verir. Belə ki, həmin müddəaya görə, Rusiya sülhməramlılarının cavabdeh olduğu Azərbaycan ərazilərində erməni silahlıları olmamalıdır. Yəni əlində silah olan bir nəfər erməni belə o ərazilərdə görünməməlidir.

Fotoda: erməni silahlı qulduru RF sülhməramlılarının nəzarət etdiyi bölgədə

Lakin fotodan, eləcə də son olaylardan, xüsusilə Azərbaycanlı hərbi qulluğunun Ağdamda güllə yarası almasından, isə işləri aparantı texnikasının isə gülləboran edilməsindən sonra bir daha məlum olur ki, Rusiya sülhməramlılarının nəzarətləri altında olan Azərbaycan ərazilərində boşluqlar mövcuddur və onların dərhal aradan qaldırılması üçün önle-

Rusiya SM-rı Qarabağda hansı boşluqları buraxır

yici tədbirlər görülməlidir. Əks halda, Azərbaycanın öz ərazilərində qalmış, ya da gizli yollarla ərazilərimizə daxil olmuş erməni quldur-terrorçu dəstələrinə qarşı anti-terror əməliyyatları keçirmək hüququ var.

Mülki şəxsədən silahlı quldura çevrilmək - RF sülhməramlıları pasport-buraxılış məntəqələrində ciddi nöqsanlara yol verirlər

Hələ ötən ilin yekunlarına həsr olunmuş müşavirədəki çıxışında dövlətimizin başçısı cənab İlham Əliyev vurğulamışdı ki, qış ayları olduğu üçün Rusiya sülhməramlılarının humanitar fəaliyyətlərinin bir qisminə göz yumulur.

SİTAT: “Baxmayaraq ki, indi onlar orada humanitar işlərlə məşğuldurlar, halbuki noyabrın 10-da imzalanmış bəyanatda bu funksiya təsbit edilməyib, biz buna, necə deyirlər, göz yumuruq. Nə üçün? Çünki başa düşürük ki, orada insanlar yaşayırlar, başa düşürük ki, indi qış gəlib, hava soyuqdur. Orada müəyyən işlər görülməlidir ki, bu qış orada yaşayan ermənilər üçün problem yaratmasın.

Ona görə biz imkan verdik. İndi yüklərin böyük hissəsi oraya Azərbaycan ərazisindən gedir. Biz imkan verdik. Bərdəyə qədər dəmir yolu ilə gəlir. Ondan sonra maşınlarla Dağlıq Qarabağa aparılır. Əlbəttə, biz imkan verməyə də bilərdik”.

Artıq qış ayları geridə qalıb və müxtəlif aldadıcı məqsədlərlə Laçın dəhlizindən Qarabağ regionuna daxil olan ermənilərin mülki şəxsədən silahlı quldura çevrilmələri də çətinlik yaratmır. Bu, həm də onu göstərir ki, RF sülhməramlıları pasport-buraxılış məntəqələrində ciddi nöqsanlara yol verirlər və onun da nəticəsi məlum səbəblərlə müşahidə olunmaqdadır. Halbuki, onların ərazilərimizdə yerləşdirilməsinə də məhz rəsmi Bakı icazə verib. Habelə, sülhməramlıların ərazilərimizdə qalma müddətlərinin artılıb-azaldılması barədə də veriləcək qərar məhz Azərbaycan tərəfinə aiddir.

Müzəffər Ali Baş Komandan: “Bəzi revanşist qüvvələr də bilməlidirlər, dəmir yumruq yerindədir, lazım olarsa, bunların başını elə əzərik və

buna əbədi son qoyulacaq”

Qeyd edək ki, üçtərəfli bəyanatın imzalanmasından sonra erməni silahlıları bir neçə dəfə tənqidatçı əməllərə yol verməklə yanaşı, Azərbaycan vətəndaşlarına və hərbiçilərinə qarşı atəş açıblar. Sonradan ələ keçirilən erməni silahlıları Azərbaycanın qanunları əsasında hüquqi cəzalarla alıblar. Məhz bu baxımdan, qənaətə gəlmək olar ki, əgər erməni tərəfi öz çirkin və mənfur əməllərini davam etdirmək qərarından geri dönməyəcəklərsə, bu dəfə daha ağır və sarsıdıcı məhvətilmə prosedurundan yaxalarını qurtara bilməyəcəklər. Azərbaycanın isə buna hərtərəfli hüququ və eyni zamanda gücü var.

Onu da xatırladaq ki, Azərbaycan Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev öz çıxışlarında dəfələrlə bəyan edib ki, erməni tərəfi kirli niyyətlərindən birdəfəlik əl çəkəməlidir. Onlar ağıllarını başlarına toplaya bilməsələr, Dəmir Yumruq siyasəti yenidən və daha sərt şəkildə düşmən xislətliləri məhv edəcək. Ölkə başçımız bu ilin pərləyinin

12-də Bakıda Hərbi Qənimətlər Parkının açılışında çıxışı zamanı bir daha xəbərdarlığını bəyan etmişdi: “İndi azad edilmiş torpaqlara ezam olunan insanlar və xarici qonaqlar hər şeyi öz gözləri ilə görürlər. Biz bütün azad edilmiş torpaqları bərpa edəcəyik. Sadəcə ola-

raq, biz erməni vəhşiliyini heç vaxt unutmamalıyıq. Biz çox xeyirxah xalqıq. Bu, həm bizim üstünlüyümüzdür, eyni zamanda, qarşısında vəhşi olanda, xeyirxah olmaq olmaz. Onlara ələ cavab verməliyik ki, bunu öz tarixi yaddaşlarında əbədi saxlasınlar, bu, onların yaddaşlarından heç vaxt silinməsin və silinməyəcək. Bu gün orada baş qaldıran bəzi revanşist qüvvələr də bilməlidirlər, dəmir yumruq yerindədir, lazım olarsa, bunların başını elə əzərik və buna əbədi son qoyulacaq”

Göründüyü kimi, buna kimsənin şübhəsi yoxdur və əgər düşmən xislətlilər öz bəd əməllərini davam etdirmək inadlarından ələ çəke bilməyəcəklərsə, bundan sonrakı günahlarını, ah-vaylarını da evvəllər olduğu kimi özlərində axtarmalı olacaqlar.

Rövşən RƏSULOĞ

Vegeterian olanlar diqqətli olun: Bu hallar baş verə bilər

*Sağlam qidalanma mütəxəssisi Məhsəti Hüseynovanın
SİA-ya müsahibəsini təqdim edirik:*

- Sağlam qida dedikdə nə nəzərdə tutulur? Sağlam qidalanmaq üçün nədən başlamalıyıq?

- Sağlam qidalanma müasir dövrümüzdə ən çox işlənən terminlərdən biri olmasına baxmayaraq, günümüzdə sağlam qidalanmaq və sağlam qidani tapmaq çox çətindir. Amma çətindir desək də, Azərbaycan üçün nəzərdə tuturam ki, sağlam qida tapmaq o qədər də çətin deyil. Əsasən sağlam qidalanmaq üçün birinci növbədə təbii yerli meyvə-tərəvəzlərə üstünlük vermək lazımdır. Əgər, rasionumuzda ət, toyuq, balıq və kimi məhsulları varsa, mütləq şəkildə onu mənşəyi bilinən yerdən almalıyıq və miqdarına çox diqqət etməliyik. Günün hansı saatında hansı yeməyi yeyəcəyiksə, bunu təxminən biz eyni saatlarda verdiş halına gətirməliyik. Çünki orqanizminiz standart çalışma mexanizminə malikdir. Əgər, biz ay ərzində düzgün, sağlam qidalansaq, bunu həyat tərzimizə çevirsək, ayda 1-2 dəfə bu rejimi pozmaq olar. Həmişə məlumdur ki, "fast food" adlandırılmış qidalar dünyanın hər yerinə yayılıb.

- Peşəkarlar, mütəxəssislər bu kimi zərərli qidaların əleyhinə getdikcə bu qidalar daha çox populyarlıq qazanır, insanlar bu qidalara daha çox üstünlük verirlər. Bunun səbəbi nədir?

- Həmin qidalar biznes maraqları nəzərə alınaraq, həddindən artıq reklam olunur. İnsanlar, gənclər, yeniyetmələr bu reklamları gördükdə onlarda maraq oyanır. Ona görə də bu cür zərərli qidalar daha çox yayılır və sürətlə inkişaf edir. Qeyd edim ki, hər reklam olunan məhsul keyfiyyətlidir demək deyil. Çox rahatlıqla deyə bilərəm ki, artıq gənclərin bir qismi bu qidalardan imtina ediblər. Zərərli qidaları nə qədər minimuma endirsək, o qədər də faydasını görəceyik.

Sağlam qidalanmaq həm bahalıdır, həm də sağlam qida tapmaq problemi- dir. İnsanlar əsasən böyük marketlərdən

alış-veriş edirlər. İnsanlar həmin marketlərdən süd məhsulları alırlar. Hansılar ki, onlar tərkibindəki kimyəvi, qatqı maddələri ilə aylarla vitrinde qalırlar.

- Biz sağlam qidaları haradan almalıyıq?

- Deyərdim ki, sağlam qidalar o qədər də bəhə deyil. Azərbaycan elə bir regiondur ki, biz ilin bütün fəsilərində meyvə-tərəvəzlə boluq. Hər mövsümün də özünə uyğun meyvə, tərəvəzi var. Əgər biz həmin meyvə tərəvəzi öz mövsümündə alsaq, qiyməti o qədər bəhə olmayacaq. Ət məhsullarında isə regionun bir çox yerlərində ət kəsim məntəqələri mövcuddur. Orada təmiz, sağlam ət satılır. Sağlam qidalanmaq üçün əsas şərt qida dəyəridir. Çox yeyib doymaq deyil, qida dəyəri yüksək olan orqanizminizə faydalı olan qidaları lazımı qədər yesək, artıq doyumluluğumuzu təmin etmiş olarıq. Ona görə də, insanlar maddiyatda diqqət edib, sağlamlıqdan uzaq durmasınlar. Necə ki, geyimlərinə, telefonlarına vaxt ayıra bilsələr, qidalarına da vaxt ayıra bilərlər.

- Kənd məhsulları satılan yerlərdən qida almaq nə dərəcədə düzgündür? Onlar həqiqətən də sağlam qidadırmı?

- Yarmarkalar var ki, həftə sonlarında qiymətlər çox münasib olur. Eyni zamanda süd və süd məhsullarını uyğun şəkildə saxlayırlar. Orada temperatur rejiminə əməl olunur. Lakin həyətlərdə, məhəllələrdə maşının arxasında yüksək temperatur şəraitində saxlanılan süd və süd məhsullarını satmağa çalışanlar da var. Bu təbii ki, zərərliyə. Həmin qida keyfiyyətli qida olsa, belə düzgün temperatur rejimində saxlanmadığından həmin məhsullar xarab olur. Bəzən olur ki, bu məhsulları plastik butulkalarda saxlayırlar və bu yolverilməzdir. Əgər keyfiyyətli süddürsə, o plastik butulkada saxlandığına görə, zərərli qidaya çevrilir.

- Vegeterianlara münasibətiniz necədir?

- Vegeterianlara münasibətim müəyyən bir ölkə üçün fərqli ola bilər. Amma bizim ölkədə genetik olaraq ətlə qidalanan və əti birdən-birə kəsən insanda bunun istər-istəməz fəsadları olacaqdır. Normalda ətdən aldığımız zülal və mineral tərkibli dəmir varsa, əti dayandırdıqdan sonra birbaşa vəqan və ya vegeterian oluruqsa, mütləq biz bunun fəsadını görəceyik. Alternativ kimi digər qidalardan həmin zülalları, mineralları qəbul etsək də, ətdən aldığımız mineral və zülallar qədər faydalı olmayacaq. Əgər, vegeterian oluruqsa, mütləq balanslı və qida əlavəsi olaraq həmin dəmiri almalıyıq. Əgər almırıqsa, müəyyən bir vaxtdan sonra xəstəliklər şəklində özünü büruzə verəcəkdir. Ümumilikdə isə ətdən tamamilə imtina edilməsini məsləhət görmürəm. Həftədə ən azı 2 dəfə yeyilməsi daha məsləhətlidir.

- Toylarda qidalanma məsələsinə necə baxırsınız?

- Nə qədər danışsaq da, nə qədər maarifləndirmə etsək də, yenə də beynimizdə uzun illərdə ki, formalaşan bir adət-ənənələr var ki, formalaşsın. İnsanlar elə bilirlər ki, az çeşiddə yemək olsa, onları qınayacaqlar, məclisi yaxşı keçmədi deyəcəklər. Amma bu məsələyə sağlamlıq baxımından yanaşsaq həqiqətən çox ziyandır. Xüsusilə yay aylarında. Xüsusilə salatlara bağlı məsələyə toxunmaq istərdim. Həmin salatlarda ki, evvelədən hazırlanırlar və əminəm ki, həmin məhsullar soyuducuda saxlanılırlar. Çünki bir çox restoranların həmin məhsulları soyuducuda saxlamaq kifayət qədər imkanı yoxdur. Temperatur rejiminə əməl olunmadıqda artıq bu qidaların özü zərərli qidalara çevrilir. Bu qidaları qəbul etdikdə ağılımıza gələn bütün problemləri fikirləşə bilərik. Ümumiyyətlə bu qidaları anlaşıqlı şəkildə, maarifləndirmə yolu ilə dəyişmək lazımdır. Nə qədər ki, deyirik israfçılığa yol verməyək, amma toylarda yenə də görürük ki, stolda barmaq qoymağa yer yoxdur. Nəzərə alsaq ki, yay aylarında temperatur yüksək olur, həzm prosesi çox yüklənir, maddələr mübadiləsi pozulur. Ona görə də bu qidaları azaltsalar, daha yaxşı olar.

Arzu Qurbanzadə

“Təsdiq olunmuş bölgü Qarabağın gələcək inkişafı üçün geniş imkanlar yaradacaq”

“Qloballaşma şəraitində sürətlə dəyişən

dünyanın bütün predmetləri nəzərə alınmaqla, əminliklə deyə bilərik ki, Azərbaycan bu gün inamla inkişaf edən ölkələr sırasındadır. 44 günlük Vətən müharibəsi nəticəsində erməni işğalından azad edilən ərazilər müasir standartlar və texnologiyalar əsasında bərpa olunur. Habelə əhalinin doğma torpaqlarına qayıdışı istiqamətində məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilir. Erməni işğalından azad edilmiş ərazilərimizin sürətlə bərpa olunması məqsədilə Prezident İlham Əliyevin 2021-ci il iyulun 7-də imzaladığı Fərmanı Azərbaycanın iqtisadiyyatının güclənməsinə, bu istiqamətdə atılan addımların ardıcılığını təsdiq etməklə yanaşı, yeni reallıqların tələblərindən irəli gələn zərurətlə bağlıdır. Fərmanda bildirildiyi kimi, işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpası, inkişafının təmin olunması, zəruri infrastruktur layihələrinin gerçəkləşdirilməsi və Qarabağa Böyük Qayıdışın reallaşdırılması istiqamətində həyata keçirilən genişmiqyaslı tədbirlər həmin ərazilərin bərabər inkişafının təmin olunmasını və iqtisadi rayonlar üzrə bölgüyə daxil edilməsini şərtləndirmişdir”. Bu fikirləri Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü Məşhur Məmmədov SİA-ya açıqlamasında bildirib.

M.Məmmədov bildirib ki, Fərmanadək ölkəmizdə 10 iqtisadi rayon var idisə, indi onların sayı 14-dür: “Ən əsası, Fərmanda da vurğulandığı kimi, Şərqi Zəngəzur və artıq heç bir bölgü aparılmadan, Aşağı, Yuxarı, Dağlıq, Aran deyilmədən vahid, bütöv Qarabağ iqtisadi rayonlarının yaradılması həm iqtisadi, həm də siyasi əhəmiyyətinə görə çox vacib və çox önəmli məqamlardandır. Çünki adicəkilən iqtisadi rayonlarla Müzəffər Ali Baş Komandan tarixi Qələbə və Zəfərimizdən sonra onun daha möhkəmləndirilməsi, əbədi edilməsi istiqamətində daha bir cəsarətli mövqe, qətiyyət nümunəsi, dəmir iradə ortaya qoydu. Bununla düşmən dövlətə və onun qanlı havadarlarına bir daha mesaj verilir ki, Azərbaycan Zəngəzur dəhlizi məsələsində israrlıdır, qətiyyətlidir, birmənalı, dəyişməyən mövqeyə malikdir və artıq nə Dağlıq Qarabağ adlanan coğrafi ərazi, coğrafi quruluş, nə Dağlıq Qarabağ adlı münacişə, nə də Dağlıq Qarabağ məfhumu var. 44 günlük müharibə və “Dəmir yumruq” əməliyyatı ilə münacişəyə də son qoyulub. Artıq dağlı-aranlı, aşağılı-yuxarılı vahid Qarabağ və Qarabağlı bütöv, qalib Azərbaycan var”.

Millət vəkili hazırda işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpası, gələcək inkişafının təmin olunması, zəruri infrastrukturun yaradılması və əhalinin doğma torpaqlarına qayıdışı istiqamətində genişmiqyaslı tədbirlərin həyata keçirildiyini deyərək vurğulayıb ki, həmin ərazilərin zəngin iqtisadi potensialından, təbii sərvətlərindən və geniş turizm imkanlarından səmərəli şəkildə istifadə etməklə onların bərabər inkişafının təmin edilməsi üçün nəzərdə tutulan bütün işlərin vahid proqram əsasında aparılmasının məqsədyönlü vafiqliyi əraziləri işğaldan azad edilmiş rayonların iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsünə yenidən baxılmasını şərtləndirir: “Xüsusilə Zəngəzur dağ silsiləsi ilə əhatə olunan, Laçın və Kəlbəcərdən Naxçıvana qədər böyük bir ərazini tutan Zəngəzur yaylasının şərq hissəsində, Ermənistanla sərhəddə yerləşmiş və eyni coğrafi məkanda, tarixən birlikdə, habelə uzun illər 1861-ci ildə yaradılmış Zəngəzur qəzasının tərkibində olmaları və ənənəvi sosial-iqtisadi, tarixi-mədəni bağlılıqları Zəngilan, Qubadlı, Cəbrayıl, Laçın və Kəlbəcər rayonlarının vahid iqtisadi rayonda birləşdirilməsini zəruri edir. Eyni zamanda, Ağdam, Şuşa, Füzuli, Tərtər, Xocavənd, Xocalı rayonları və Xankəndi şəhəri, habelə Qarabağ bölgəsinə aid olan Ağcabədi və Bərdə rayonları da daxili olmaqla özünəməxsus zəngin tarixi-mədəni irsə, əsrarəngiz təbiətə malik qədim Qarabağ bölgəsinin bərpası və sürətli inkişafının təmin edilməsi üçün yeni Qarabağ iqtisadi rayonunun da yaradılması vacibdir. Azərbaycanda iqtisadi rayonların yeni bölgüsü, xüsusən Qarabağın bərpası və inkişafı istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərin səmərəliliyinin artırılmasına töhfə verəcək. Xüsusən də iqtisadi rayonları üzrə planlaşdırma işinin səmərəliliyini artıracaq, Azərbaycan iqtisadiyyatını gücləndirəcək”.

RƏFİQƏ HÜSEYNOVA

“Ermenistanda növbədənəkar parlament seçkiləri baş tutdu və Paşinyan qələbə qazandı. Bundan sonra Paşinyandan bir sıra istiqamətlərdə konkret addımların atılması gözlənilir”. Bunu SİA-ya açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Elşad Mirbəşiroğlu bildirib.

Onun sözlərinə görə, Rusiya üçün hazırda ən aktual məsələlərdən biri 10 noyabr 2020-ci il birgə bəyanatın şərtlərinə əməl olunmasından ibarətdir: “Keçmiş münacişə zonasında vəziyyət bildiyiniz kimi hər zaman Rusiya prezidenti Vladimir Putinin diqqətindədir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevlə də təmaslar zamanı məsələ ətrafında müzakirələr aparılır. Təbii ki, Cənub Qafqazın gələcəyi üçün həlledici bir mərhələdəyik. Azərbaycan tərəfinin kifayət qədər konstruktiv mövqeyi göz önündədir. İşğaldan azad etdiyimiz ərazilərdə sürətlə quruculuq, bərpa işlərini həyata keçirməkdəyik, kommunikasiya sistemləri yaratmaqda yiq. Birgə bəyanatın 9-cu bəndinə müvafiq olaraq Zəngəzur dəhlizinin açılması da bizim üçün aktuallıq və mühüm əhəmiyyət kəsb edir”.

E.Mirbəşiroğlu bildirdi ki, Ermenistanda Paşinyanın

“Cənubu Qafqazın gələcəyi üçün həlledici bir mərhələdəyik”

qələbəsidən sonra hökumətin formalaşdırılması gündəmədir: “Hesab edirəm ki, hökumət elə formalaşdırılmalıdır ki, post-münacişə mərhələsində regionda cərəyan edən proseslərə hər hansı bir neqativ gözləntilər və təsirlər olmasın. Düşünürəm ki, bu məsələlər ətrafında da müzakirə aparıla bilər. Ümumi gözlənti isə ondan ibarət ola bilər ki, Ermenistan tərəfi birgə bəyanatın şərtlərinə əməl etsin. Xatırlatmaq istəyirəm ki, Vladimir Putin o birgə bəyanatın şərtlərinə əməl olunmasını intihara bərabər kimi dəyərləndirmişdi. Bu baxımdan, təbii ki, bu Ermenistana yönəlik mövqedir. Çünki Ermenistan zaman-zaman qeyri konstruktivlik sərgiləyir. Azərbaycanın mövqeyi ancaq regional təhlükəsizliyin etibarlı təmin olunmasına, davamlı sülhün bərqərar olunmasına köklənib və bunu da həm Rusiya həm də, bütün dünya ölkələri aydın görür. Regionun dağıdıcı ölkəsi Ermenistan- dır. Yeni bu istiqamətdə izahedici işləri indiki şəraitdə baş nazir səlahiyyətlərini icra edən Paşinyanla aparmalıdır. Düşünürəm ki, əsasən bu istiqamətdə müzakirələr aktual- lıq kəsb edir”.

Gülyana

“...Görürsünüz də, ruslar ermənilərə qarşı bu dəfə də növbəti “haqsızlıqlarını” etdilər. Yəni Putin rusların Qafqazdakı “dayağı” olan “böyük erməni xalqına” qarşı yeni “təxribatlar” həyata keçirmək üçün “Azərbaycana yaşıl işıq” yandırdı. Əslində, ruslar bununla yenidən Ermənistanı qarşı xəyanət etmiş oldular”.

Qeyd edim ki, bu sətirləri erməni saytlarında yer alan yazıların ümumi xülasəsi kimi də qəbul etmək olar. Belə ki, ermənilərə görə, Kremlə Nikol Paşinyanı qəbul edib Robert Köçeryanın məğlubiyyətini “etiraf edən” Vladimir Vladimiroviç Nikol Paşinyanı da özünəməxsus qərribə bir nəzakətlə təbrik edib.

Ermənilərin yazdığına görə, Paşinyan Putindən bu təbrikləri qəbul etdiyi ərzədə, Azərbaycan Prezidenti işğaldan azad olunmuş Zəngilan, Qubadlı, Cəbrayıl, Laçın və Kəlbəcər rayonlarını əhatə edən “Şərqi Zəngəzur” iqtisadi ra-

yonun yaradılması barədə fərman imzalayıb.

Yeri gəlmişkən xatırladaq ki, artıq Xankəndi şəhəri, Xocavənd və Xocalı rayonlarının da daxil olduğu Qarabağ iqtisadi rayonu da yaradılıb. Yəni bununla bağlı Azərbaycan Prezidenti fərman imzalayıb. Bundan əlavə, Qarabağ iqtisadi rayonuna Ağdam, Şuşa, Füzuli, Tərtər, Ağcabədi və Bərdə rayonları da daxil edilib.

...Bax, erməniləri yandırmaqla yanaşı, onları həm də “yazıqlaşdırın” Rusiya prezidentinin Azərbaycanın bu planlarına heç bir şəkkildə müdaxilə etmək istəməməsidir(?). Erməni həyasızlığına görə, ruslar gerek buna imkan verməməlidilər. Onların dediyindən belə başa düşülür ki, erməniləri belə

ağır günündə KTMT-nin “erməni harayına” yetişməməsinin baskarı da ele ruslardır. Erməni düşüncəsinə görə, məhz Putin ermənilərə qarşı

yeni təxribatlar həyata keçirmək üçün Azərbaycana “yaşıl işıq yandırır” və bununla da yenidən müttəfiqi Ermənistanı xəyanət et-

miş olur.

Deyim ki, erməni həyasızlığının növbəti səhnələrindən biri də, dediyim kimi, erməni saytı tərəfindən oynanılır: ...beləliklə, onlar, yəni ermənilər “böyük bir millətə” (yəni ermənilərə) xəcil gətirəcək “badəni” bu dəfə sona qədər içmək məcburiyyətində qalacaqlarını etiraf edirlər. Əslində, bu yalan etirafdır. Çünki ermənilər onlara xəcil gətirəcək belə “badə”lərdən dəfələrlə içirdiləblər, amma buna baxmayaraq, bir müddət sonra erməni olduqlarını yenidən bürüzə verməyə başlayıblar.

Ermənilər daha sonra sayt vasitəsilə “qan ağlayırlar”. Belə ki onlar Qarabağdakı erməniləri Xankəndi səmasında “Bayraqlar”ın uçmasına, azərbaycanlıların “qədim erməni torpaqlarında” gəzməsinə də hazır olub, bütün bunları artıq qəbul etməyə çağırırlar...çünki, sən demə, ruslar yenə də ermənilərə, onların Qafqazdakı ən “etibarlı və sədaqətli müttəfiqlərinə” xəyanət ediblər.

Ağasəf Babayev

Əziz dostlar,

Ötən gün Əli Kərimlinin göstərişi ilə Qənimət Zahidin yaratdığı #etirazedirəm hashtagi və qrupu ilə bağlı ifşaedici status paylaşdıq və faktlar da təqdim etdik. Faktlardan aydın şəkildə görünürdü ki, həmin qrup tamamilə saxtakarlıq üzərində qurulub.

<https://www.facebook.com/RamilVaqifoglu/posts/364936465053314>

Statusun dərcindən sonra Qənimət Zahid dərhal “facebook” hesabında “bəraət qazandırıcı” cızma-qara etdi. Amma saxtakarlığı ifşa edən faktlarla bağlı bircə hərf də olsun yazmadı. Görəsən, nə üçün hər kəsə “debil” deyib, özünü intellektin ən üstün səviyyəsində görən Qənimət Zahid “dəvəquşu taktikası”ndan istifadə etdi? Niyə saxtakarlığı ifşa edən faktları təkzib edə biləcək fikirlər ortaya qoymadı? Demək ki, ilk ifşa statusu və faktlar tam onluqdan vurub. Bu səbəbdən də Əli Kərimlinin də, Qənimət Zahidin də, #etirazedirəm hashtaginin və qrupunun da ifşa edilməsi ilə bağlı prosesi davam etdirəcəyik.

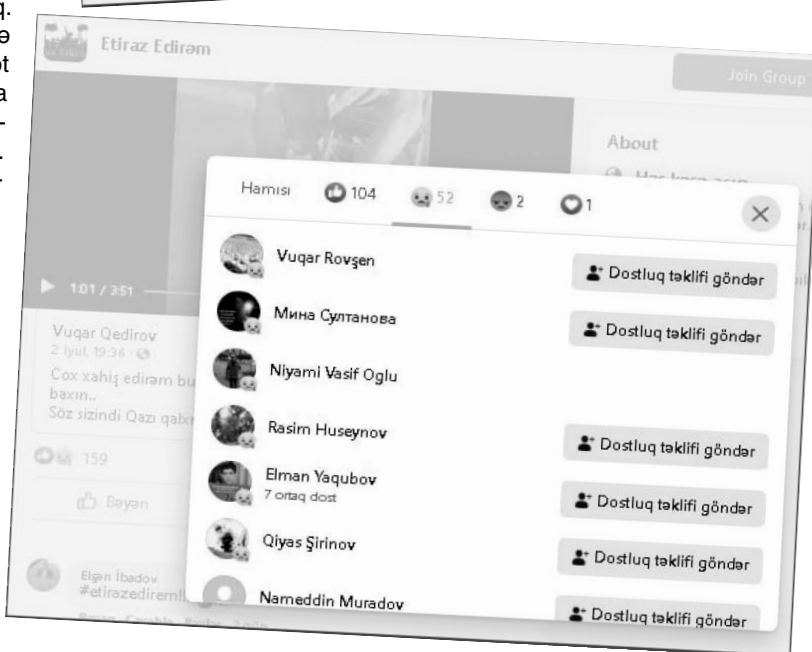
Elə həmin qrupda paylaşılmış son status üzərindən daha bir araşdırma da həyata keçirdik. Çox gülməli və acınacaqlı bir vəziyyətlə qarşılaşdıq. Təsəvvür edin ki, statusa baxarkən, orada cəmi 159 “like” var idi. Həmin “like”lərin 100 faizi tamamilə saxta səhifələrlə edilmişdi. Bilirsinizmi necə? Elə ötən statusda da bu məsələyə toxunmuşduq. Qrupun üzvləri tamamilə saxta səhifələrdən ibarət olduğundan “like”lər də saxta səhifələr üzərindən həyata keçirilib. Təqdim etdiyimiz şəkillərdən də görürsünüz ki, “like” edənlərin hamısı yenice yaradılmış, hər hansı paylaşımı belə olmayan saxta səhifələrdir. Baxın, ad, soyad və şəkil yerində olsa da, həmin səhifələrin yalnız bircə əməliyyatı var. O da statusun bəyənilməsidir. Ümumi siyahıdakı adlarla eyni səhifələrin açılmış variantını müqayisə edin və saxtakarlığın hansı səviyyədə həyata ke-

Qənimət Zahidin “dəvəquşu taktikası”

çirildiyinin şahidi olun...

Məsələnin ən acınacaqlı tərəfi də odur ki, həmin yaradılmış səhifələrin bir çoxu “like” əməliyyatından çox qısa zaman sonra “facebook” tərəfindən siliniblər. Məsələn, “Elgun Necefov”, “Afiq Nurulu”, “Elçin Məmmədov”, “Həsən Camalov”,

YAXUD #ETİRAZEDİRƏM QRPUNUN İFŞASI DAVAM EDİR

“Elsen Eliyev”, “Tahir Turan”, “Valex Mammadov” və başqa adlarda 58 səhifə ləğv edilib. Prosesin mahiyyətini bilən istənilən şəxs daxil olub bu faktları yoxlaya bilər...

Bir daha qeyd etmək istərdik ki,

nı anında alır. Elə bu səbəbdən də təqdim etdiyimiz ifşa materialında olan biabırçılıq, rəzillik mənzərəsi ortaya çıxır...

P.S. Görək bundan sonra Qənimət Zahid “dəvəquşu” olmaqdan imtina edəcəkmiz?

“Rusiya heç vaxt Azərbaycanla münaqişəyə getməyəcək”

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə “Ermənistan-Azərbaycan, ərazilərin işğaldan azad olunması haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi” istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

Cənubi Qafqaz bölgəsindəki hərbi-siyasi vəziyyət Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan Rusiyaya səfəri zamanı əsas mövzulardan biri oldu. Yeri gəlmişkən, bu, Ermənistan liderinin bu yaxınlarda keçirilmiş erkən parlament seçkilərindən sonra ilk xarici səfəridir.

Rusiya Prezidenti Vladimir Putin ilə Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyan arasında aparılacaq danışıqlar ərəfəsində İrəvan mediası Rusiya ilə sülhməramlı qüvvələrin Ermənistan və Azərbaycan sərhədində yerləşdirilməsi məsələsinin müzakirə ediləcəyini bildirdi.

Sonra Rusiya prezidentinin mətbuat katibi Dmitri Peskov danışıqlar zamanı Rusiya sülhməramlılarının Ermənistan-Azərbaycan sərhədində yerləşdirilməsi ilə bağlı sənədin imzalanması barədə məlumatları təkrar etdi.

Bundan əlavə, Nikol Paşinyanın Moskvaya səfəri ərəfəsində “Rusiya və KTMT-yə ümid qalmadığından” (“Lragir” qəzetindən sitat) Ermənistanda təhlükəsizlik məsələlərini həll etmək üçün yeni müttəfiqlər tapmağın zəruriliyindən bəhs edilir.

KTMT Baş katibi Stanislav Zasin Azərbaycanla yeni bir sərhədin yaradılması ilə əlaqədar olaraq Ermənistanın cənubundakı vəziyyətin kəskinləşməsinin “sərhəd hadisəsi” olduğunu və bu problemin Kollektiv müdafiəyə dair KTMT nizamnaməsinin müddəalarına uyğun gəlməməsini dedi.

Ermənistan Təhlükəsizlik Şurasının katibi Armen Qriqoryan Stanislav Zas ilə həttə telefon danışıqları apararaq onu “məsələni həll etmək üçün konstruktiv səyləri təhlükə altına salmamaq üçün” ifadəsində təmkinli olmağa çağırırdı.

Ermənistan parlamentinin hakim partiyadan olan üzvü Ruben Rubinyan da bu mövzuda danışdı. O, KTMT Baş katibi Stanislav Zasin Ermənistan-Azərbaycan sərhədindəki vəziyyətlə bağlı son açıqlamasını “qərribə” adlandırdı.

Pravda.Ru media holdinginin hərbi müşahidəçisi Aleksandr Artamonov “Caliber” informasiya analitik mərkəzinin suallarını cavablandırarkən, ilk növbədə, Ermənistan Təhlükəsizlik Şurasının katibi Armen Qriqoryanın “KTMT-yə işarə etmək cəsarəti olan” sözlərini vurğuladı.

“Baş katib Stanislav Zas, Ermənistan-Azərbaycan sərhədindəki hadisələrə bu şəkildə reaksiya göstərməyin uyğun olmadığını bildirdi. Mənim fikrimcə, bu cür sözlər (Armen Qriqoryanın sözləri red.) ən azından balanssızdır və üçbucaqdakı (Rusiya-Ermənistan, Rusiya-Azərbaycan və Azərbaycan-Ermənistan) münasibətlərin inkişafının bütün məntiqinə ziddir”- Artamonov deyib.

Bu haqda nə düşündüyü haqda suala cavab olaraq Artamonov deyib: “Əvvəla, qeyd etmək istərdim ki, Stanislav Zas ermənilərə KTMT-nin ermənipərəst bir təşkilat olmadığını, məqsədi Ermənistanı Rusiyanın Qafqazdakı forpostu ki-

“KTMT heç vaxt sırf erməni maraqlarını müdafiə etməyəcəkdir. Rusiya isə Azərbaycanla dərin, etibarlı əlaqələr qurur. Moskva bundan heç vaxt vaz keçməyəcək”

mi dəstəkləmək olmadığını bildirən ilk baş katib deyil. Xatırladım ki, KTMT-nin keçmiş baş katibi Nikolay Boryduya İrəvana səfərlərindən birində Ermənistana Rusiyanın öz maraqlarına sahib olduğunu, bunun erməni fikirlərinə uyğun gəlməyəcəyini göstərdi. Sonra bu fikir Ermənistanda qəzəb fırtınasına səbəb oldu. İndi Stanislav Zasin eyni yanaşmanı öz ifadəsi ilə, öz qiymətləndirmələrində təsdiqlə-

miş imzalanmışdır. Bununla yanaşı, Rusiya ilə Azərbaycan arasında milyonlarla dollarlıq təchizat üçün müqavilələr var və deyərdim ki, xüsusilə Moskva, Bakı və Ankara arasında imtiyazlı münasibətlər davam edir. Əlbətdə ki, erməni tərəfi bunu sevmir.

KTMT-yə qayıdıraq. Bu təşkilat bir neçə səbəbə görə heç vaxt sırf erməni maraqlarını müdafiə etməyəcəkdir. Birincisi, Rusiya Azər-

diyini görürük.

Gələn görək, Rusiya Ermənistanı Cənubi Qafqazdakı müstəsna, qeyd-şərtsiz və strateji tərəfdaşı hesab edirmi. Fikrimcə, Rusiya Federasiyası heç vaxt yalnız Ermənistana stavka etməyib. Moskva münaqişənin iştirakçısı olmaqdan, vasitəçi rolunu yerinə yetirən bir ölkə rolunu üstün tutur. Rusiya Azərbaycanla ittifaqda nə edir? Moskva ermənilərin mövqeyini tutsaydı, dünya arenasında ermənipərəst siyasət aparsaydı, ehtimal ki, Azərbaycanla çox sayda müdafiə müqaviləsi olmazdı. Və belə əməkdaşlıq uzun illərdir inkişaf edir, zərbə silahları da daxil olmaqla hərbi tədarükləri əhatə edir. Bunlar Mi-35M döyüş vertolyotları, “Solntsepek” termobarik sistemlər, “Smerç” reaktiv yayımlı raket sistemləri, “Msta-S” özüyəriyən qaubitsalar, “Pion” özüyəriyən artilleriya qurğuları, T-90 tankları (təxminən 100 ədəd tədarük olunub və daha 180-dən çoxu da tədarük edilir) və daha çox, o cümlədən tank əleyhinə raket sistemləri (PTRK) “Kornet” də daxil olmaqla. Beləliklə, Rusiya Azərbaycana silah tədarük etməyi məhdudlaşdır, bunun Yerevanda etiraz doğurmasına baxmayaraq.

Rusiya ilə Ermənistan arasında bir çox müqavilələr (270-dən

baycanla dərin, etibarlı əlaqələr qurur. Rusiya bundan heç vaxt vaz keçməyəcək. İkincisi, KTMT yalnız Rusiya deyil. Bu, həm də təbii olaraq Azərbaycanla ittifaqa meyl göstərən Qırğızıstan, Qazaxıstanıdır. Və onlar da heç vaxt Bakıya qarşı çıxmıyacaqlar. Belə çıxır ki, Nikol Paşinyanın- ondan əvvəl isə sələfləri, həmçinin keçmiş döyüşçü Robert Köçəryanın- siyasətini qurduğu xətt səhvdir.

Ancaq nədənsə, ermənilərə ələ gəlir ki, Rusiya mütləq türk xalqları ilə mübarizə aparmalıdır və KTMT Rusiyanı buna məcbur etməyə kömək edəcək vasitədir. Ancaq bu belə deyil. Və 2006-2007-ci illərdə Ermənistanda anti-Rusiya hissləri təsadüfən yaranmadı. Türkiyəli analitik Sedat Laçinerin yalnız 2007-ci ildə “Türk Həftəsi” nəşrinə qeyd etdiyi kimi, ermənilər bunun KTMT-də, Rusiya xalqının mənafeyinə zidd olduğunu anlamadılar Rusiyada nəse qurmağa çalışırlar.

Stanislav Zasin danışmasına səbəb olan sərhəd hadisəsinə nəzər salaraq. Bu, əsasən Zəngəzur-Sünük bölgəsində tamamilə normal bir sərhəd demarkasiyası prosesi ilə əlaqədardır. Xatırlayıram ki, ermənilər 90-cı illərin əvvəllərində müstəqilliklərini elan edəndə Naxçıvanı ələ keçirmək cəhdi olmuş-

du. Bu, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə dair növbəti cəhdə dərhal, sərt və düzgün reaksiya göstərən Türkiyə ilə qarşıdurmanın səbəbi idi.

İndiki sərhədləmə ermənilər arasında etiraz doğurmaya bilməz. Bu torpaqlara yayıldılar, nələrsə tikildi. İndi çox ağırlı bir proses başlayıb, ərazinin sərhədlərini təyin etmək lazımdır. Bəs 750 min azərbaycanlı Qarabağda və ətraf bölgələrdə evlərini tərk edərkən niyə ermənilər maraqlı deyildi? Beləliklə, Ermənistan tərəfinin demarkasiya prosesi aparıldığı üçün incidiliklərini haqda danışmasına ehtiyac yoxdur, çünki Azərbaycan hərbiçiləri dövlət sərhədinin həmişə olduğu yerlərdə normal qayda-da sərhəd qururlar”.

Nikol Paşinyan Moskvaya səfəri və səfərin mahiyyəti haqda suala cavabında isə ekspert deyib: “Bəli, bu, KTMT mövzusu və Rusiyanın sabitləşdirici roludur. Paşinyan nə istəyir? Rusiya sülhməramlılarının Ermənistan-Azərbaycan sərhədinin bəzi hissələrində dayanması üçün. Ancaq unutmasınlar ki, Rusiya heç vaxt Azərbaycanla münaqişəyə getməyəcəkdir. Moskva üçün bu, sərfəli deyil. Bu, onun həm müttəfiq, həm ticari maraqlarına, həm Azərbaycanla, həm də Türkiyə ilə razılaşmalarına zid-

dir. On illərdir qurulmaqda olan hər şeyə.

Rusiya sülhməramlıları yalnız həm Azərbaycan, həm də Ermənistan tərəfi ilə razılaşdırıldığı yerdə dayanırlar. Moskva İrəvana onu “barmağına dolamağına” imkan verməz. Ermənistan “köpəyin yelənən quyruğu” olmayacaq. Təəssüf ki, ermənilərin bütün davranış xətti türkiyəli erməni jurnalist Hrant Dinkin zamanında söylədiklərinə əsaslanır. O, ermənilərin qanında zəhər olduğunu, hər şeyin türklərlə ziddiyyət üzərində identifikasiya edildiyini və bunun ermənilərin maraqlarına zidd olduğunu söyləmişdi.

Ermənistanı türk dövlətləri, türk əhalisi əhatə edir. Ermənistanın ilk prezidenti Levon Ter-Petrosyan da bir vaxtlar Ermənistanın öz qarşısına həmişə mümkün olmayan vəzifələr qoyduğunu və bu səbəbdən udulduğunu söylədi. Naxçıvanı işğal etmək cəhdi, Qarabağı işğal etmək cəhdi, türklərə bir növ sərhəd iddiaları təqdim etmək cəhdi. Həmişə də bir məğlubiyyət var. Ermənistan, eynilə Levon Ter-Petrosyanın da qeyd etdiyi kimi, münasibətlərini daim türk xalqları ilə münaqişə üzərində qurur.

Ermənistanın tutduğu mövqe bunun üçün daşıdıcıdır. Bir tərəfdən Azərbaycanla, digər tərəfdən Türkiyə ilə həmsərhəddir. Cənubdan isə 30 milyon İran azərbaycanlısı ilə. Ermənistan Rusiya ilə sərhədi olmayan və türk xalqları okeanı ilə əhatə olunmuş kiçik bir dövlətdir.

Ermənistan rəhbərliyinin təşviq etdiyi xətt, əslində, ölkənin məhv olmasına gətirib çıxarır. Ermənistan iqtisadiyyatı bunu açıq şəkildə göstərir. 20% ərazisini itirəndən sonra Azərbaycan çətin vəziyyətdə olduqda nə etdi? Ölkə iqtisadiyyatını inkişaf etdirməyə başladı. Bəs Ermənistan? Əhalinin qaçdığı və normal yaşamaq imkanlarından məhrum olan kiçik, kasıb bir dövlət. Və haraya qaçdırlar? Qərribədir ki, həm də düşməncilik etdikləri Türkiyəyə. İndi Ermənistanın əhalisi təxminən bir milyon yarım, həttə 2 milyona qədər deyil. Ancaq 30 il qabaq 3 milyondan çox idi. Və bunu Azərbaycanla münaqişəyə gətirməyəcəkdir. Moskva üçün bu, sərfəli deyil. Bu, onun həm müttəfiq, həm ticari maraqlarına, həm Azərbaycanla, həm də Türkiyə ilə razılaşmalarına zid-

Müəlif: Nair Əliyev
Tərcümə: Elçin Bayramlı

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

9 iyul

PSJ Sergio Ramosla 2 illik müqavilə imzalayıb

Fransanın PSG komandası Real Madriddən ayrılan 35 yaşlı İspaniyalı futbolçu Sergio Ramos ilə iki illik müqavilə imzaladığını açıqlayıb. İmzalanma mərasimindən sonra verdiyi açıqlamada Ramos, "Paris Saint-Germainə qatıldığım üçün çox xoşbəxtəm. Bu, həyatımdakı ən böyük dəyişikliklərdən biri oldu. Həç vaxt unutmayacağım bir gündür. Mən PSG-nin bir parçası olduğum üçün qürur duyuram. Mükəmməl oyunçularla birlikdə olmaq çox xoşdur. Paris Saint-Germain özünü ən yüksək səviyyədə sübut edən bir klubdur. Klub böyüməyə davam edir və inkişaf edən komandanın mümkün qədər çox kubok qazanmasına kömək etməyə çalışacam".

Zərdüşt Quluzadə

Məşhur jurnalist güllələnib

Hollandiyada məşhur jurnalist Peter Vries, axşam Amsterdamın mərkəzində naməlum şəxs tərəfindən vurulub. aSİA-nın xarici mətbuata istinadən verdiyi məlumata görə, ağır yaralanan məşhur jurnalist xəstəxanaya aparılıb. 64 yaşlı Peter Vries, yeraltı dünya haqqında hazırladığı cəsarətli informasiyalar verməsi ilə tanınıb. Məşhur jurnalist, 2005-ci ildə Karib dənizində tətildə olarkən itkin düşən amerikalı bir gənc Natalee Holloway haqqında bir televiziya şousu hazırlayıb. 2008-ci ildə hazırladığı bu xəbər Beynəlxalq Emmi mükafatına layiq görülüb.

İki şübhəli tutulub
Peter Vries hücumunda şübhəli bilinən iki şəxs polis tərəfindən yaxalanıb. Təhlükəsizlik qüvvələri tərəfindən verilən açıqlamada Peter Vriesin sağlamlıq vəziyyətinin ağır olaraq qaldığı ifadə edilib.

Ziya Hikmətoğlu

Dünyada ölçüsünə görə üçüncü ən böyük almaz tapılıb

Botsvanada ölçüsünə görə dünyada üçüncü ən böyük almaz tapılıb. SİA-nın məlumatına görə, mineralın çəkisi 1 174 karat təşkil edir. Almaz yalnız iki daha əvvəl aşkar edilən qiymətli daşlardan kiçikdir: birincisi, XX əsrin əvvəllərində tapılan "Kullinan"(3 106 karat) və ikincisi, 2019-cu ildə özü ilə eyni yataqdan tapılan "Sevelo" (1 758 karat). "Bu həm bizim, həm Botsvana üçün tarixi tapıntıdır", - almazı aşkar edən Kanadanın "Lucara Diamond" şirkətinin direktoru Nasim Laxri deyib. Xatırladaq ki, Botsvana Afrikada ən böyük almaz istehsalçısıdır və 2019-cu ildə bu sahədən ölkə 23,6 milyon karat hasil edərək 3,43 milyard dollar əldə edib.

Başağılığı

Yap Tərtər rayon təşkilatının sədri Ramiz Şabanov və rayon təşkilatının kollektivi, Tərtər rayon İcra Hakimiyyətinin başcısı Müstəqim Məmmədova atası

Səyyad Məmmədovun

vəfatı ilə bağlı kədərli xəbərlərini bildirir, dərin hüznə baş sağlığı verir.

Allah rəhmət etsin.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.**

**Şəhadətnamə: № 022492
http://www.ses-news.az
http://www.sesqazeti.az
E-mail: ses@sia.az
Tel:598-33-90 Faks:493-11-62**

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs"-in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnir.

"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzarTAc, SİA informasiya agentliklərinin
məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600**

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR!

İngilis şahzadəsi hidrogenlə işləyən avtomobildə

İngilis vəliəhd Çarlz Uelsə səfəri zamanı Liandrindod Vells qəsəbəsində hidrogenlə işləyən avtomobil istehsalçısı Riversimpleyin URasaF modelini sınaqdan keçirib. Şahzadə Çarlz, elmi-fantastik film dizaynına sahib hidrogenlə işləyən iki nəfərlik elektrikli avtomobili test drive edib.

Şahzadənin qapısı yuxarıya doğru açılan maşından çıxdığı anlar maraqlı görüntülərə səbəb olub. Sözügedən avtomobilin su buxarından başqa bir şey yaymadığı da ifadə edilib. Yüngüllüyü, nazik təkərləri və yüksək rejenerativ əyləc xüsusiyyəti ilə fərqlənən avtomobil göz oxşayıb. Şahzadə Çarlzın da ətraf mühitçi olduğu və xüsusən bununla bağlı layihələrdə iştirak etdiyi bilinir.

Lənkəranda oğurluq edən keçmiş məhkum tutulub

Lənkəran rayonunda oğurluq edən keçmiş məhkum saxlanılıb. DİN Mətbuat xidmətinin Lənkəran regional qrupundan aSİA-ya verilən məlumata görə, Lənkəran rayonunun Xanbulan kəndi ərazisində yerləşən evlərdən birinin həyatında təmir sexi kimi istifadə edilən tikilidən ümumi dəyəri 1300 manat olan 3 ədəd su nasosunun, digər məişət avadanlıqlarının və onların ehtiyat hissələrinin oğurlanması ilə bağlı Rayon Polis Şöbəsinə müraciət daxil olub. Lənkəran ŞRPŞ-nin əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində oğurluğu törətməkdə şübhəli bilinən şəxs müəyyən edilərək saxlanılıb.

Araşdırmalarla onun rayonun Boladı kənd sakinini, evvəllər məhkum olunmuş F.İsgəndərov olduğu müəyyən edilib. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Ayşən Vəli

Çoxlu çay içməyin yeni zərərləri üzə çıxdı

"Azərbaycan xalqının süfrəsində ən çox istifadə olunan içkilərdən birincisi çaydır. Çay həmçinin evə gələn qonaqlara da təklif olunur. Çox sevdiyimiz çayın isə bir sıra faydaları və zərərləri var. Ümumiyyətlə, hər hansı bir qidanda, əsas da çayı "nə qədər" və "nə zaman" qəbul etdiyimiz çox önəmlidir. Yaxşı olar ki, çay dəmləyərkən, içərkən ilk olaraq keyfiyyətli olmağına diqqət edək. Çünki, hal-hazırda süni, kimyəvi maddələr qatılmış çaylar bazarlarda üstünlük təşkil edir. Bu çayların isə orqanizmə heç bir faydası olmur. Bu sözləri aSİA-ya açıqlamasında sağlam qidalanma mütəxəssisi Məhsəti Hüseynova deyib.

Onun sözlərinə görə, keyfiyyətli çay dəmlənmə prosesində daha gec rəng almalıdır: "Çay dəmləndikdən sonra ən azı 30-40 dəqiqə ərzində içilib bitirilməlidir. Yaxşı olar ki, tünd çay istifadə etməyək və gün ərzində 3 stəkan-dan artıq çay içilməməsinə diqqət etməliyik ki, orqanizminizə faydalarını hiss edək. Gün ərzində daha çox çay içdikdə, xüsusilə bu ürək-damar sisteminə ziyan vurur. Eyni zamanda, dişlərdə ağız boşluğuna və diş minasına xeyirli olsa da, dişləri saraldır. Ona görə də çay, xüsusilə də tünd çay içdikdən sonra ağız su ilə yaxalamaq lazımdır".

Məhsəti Hüseynova sözlərinə belə davam edib: "Çayı içmək vaxtları da çox önəmlidir. Səhər yeməyində bir fincan çay içmək çox faydalıdır.

dir. Eyni zamanda, saat 5-6 arası içilən çay da orqanizmdə maddələr mübadiləsinə sürətləndirir və həzm sistemində kömək edir. Daha sonra çayın mütləq yeməkdən 20-30 dəqiqə əvvəl içilməsi çox faydalıdır. Əgər ağır, yağlı, qızardılmış yeməklər yeyilsə bu zaman yeməkdən 40 dəqiqə-1 saat sonra çay içmək həzm prosesini çox faydalı edə bilər".

"Çayı şirniyyatla içmək orqanizmə üçün faydalı hesab olunmur. Yaxşı olar ki, çayımızı dadlandırıcı olaraq ədviyyatları, xüsusilə də darçını, zəncəfil, hili əlavə edək. Bundan başqa nanə, yasəmən, keklikotu kimi çaylar da var ki, onları içmək və ya bildiyimiz ənənəvi qara çaya əlavə etmək ona xüsusi dad verir. Bu zaman şirniyyat istəmək məcburiyyətində qalmırıq. Çünki, şirniyyatla içilən çayın orqanizmə bir sıra zərərləri var. Xüsusilə, çayı şirniyyatla içdikdə yeməklərin həzmində böyük problem olur və həzm prosesi pozulur. Həmçinin, parçalanma prosesi ləngiyir. Xüsusilə də, qaraciyər və mədəaltı vəzi yüklənir. Eyni zamanda qan təzyiqini artırır".